



ĽUBEĽSKÉ NOVINY

2. polrok 2018



Tento rok sme termín Vianočných trhov museli posunúť o týždeň neskôr, nakoľko počasie vonku vôbec nevyzeralo ako pred Vianocami. Oplatilo sa, sniežik dorazil. Niektorí sa nás pýtali, prečo sme trhy nespojili s Mikulášom, no Únia žien túto aktivitu robila tri roky po sebe, tak by sme rady predali štafetu.

pokračovanie na str. 11



MILÍ ČITATELIA ĽUBEĽSKÝCH NOVÍN, DRAHÍ SPOLUOBČANIA

Opäť k nám zavítali najkrajšie sviatky roka, je pred nami nový rok a vy držíte v rukách nové vydanie Ľubeľských novín, v ktorom sa dozviete aj o dianí v našej obci za uplynulý polrok. Keďže koniec roka sa nesie aj v znamení rekapitulácie, akéhosi vyhodnotenia minulého obdobia, môžem konštatovať, že sme našu Ľubeľ opäť trochu posunuli dopredu a podarilo sa nám splniť niekoľko cieľov, ktoré sme si spoločne s poslancami obce vytýčili. Pred pár dňami sme podpísali zmluvu o schválení dotácie (145.000,- €) na rekonštrukciu telocvične a pred podpisom je tiež zmluva na rekonštrukciu kultúrneho domu v sume zaokrúhlene 476.000,- €. Úspešne zrealizovať tieto dva veľké projekty sú prioritou na najbližšie obdobie, a okrem toho dokončenie prebiehajúcej výstavby prvého nájomného bytového domu. Tiež sa nám podarilo rozšíriť kamerový systém a vo väčšej časti obce je už namontovaný nový miestny rozhlas, v jarných mesiacoch dokončíme zvyšnú časť obce; staré stĺpy a vedenie sa následne demontujú. Teší ma, že od jesene bude v našej obci obnovená detská ambulancia, čím bude doplnená občianska vybavenosť o takúto dôležitú službu.

Chcem poukázať aj na spoluprácu so Správou ciest ŽSK, kde sme po mnohých jednaniach vyriešili havarijný stav oporného múru pri ceste III. triedy a dali sme vyrobiť aj nový mostík pre peších. Oceňujem aj riešenie dopravnej situácie z hľadiska bezpečnosti na križovatke na ceste I/18, kde Správa ciest ŽSK vybuďovala dopravné ostrovčeky, na čo som ako poslanec ŽSK poukázal na zasadnutí krajského zastupiteľstva.

V novinách sa dočítate aj o mnohých kultúrno-sportových podujatiach, ktoré sa najmä vďaka aktívnym občanom podarilo uskutočniť, zorganizovať a chcem sa im aj touto cestou za aktivity v prospech obce poďakovať. Aj poslanci obecného zastupiteľstva činnosti spoločenských organizácií podporujú, a to aj finančne na základe VZN o poskytovaní dotácií.

V novembri sa uskutočnili komunálne voľby, úprimne sa Vám chcem poďakovať za dôveru, ktorú ste mne aj poslancom obecného zastupiteľstva vyslovili. Je to pre nás obrovský záväzok a berieme to ako službu pre vás a našu obec, milí spoluobčania. Práca v prospech našej obce sa robí ľahšie s vašou pomocou,

povzbudením a podporou. A preto si prajme do ďalšieho obdobia hlavne pevné zdravie, budme k sebe prajní a snažme sa vzájomne pochopiť. A ako to napísal Milan Lasica v jednej piesni: „naložme do batôžka pretváрку, lož a faloš a pekne zahodíme všetky do studne. Klebety škriepky plané, vykašlime sa na ne“.

Milí spoluobčania, prajem Vám krásne vianočné sviatky a do nového roka len krásne dni naplnené zdravím, šťastím, úsmevom, ktorý lieči, a nech sa nám všetkým splnia predsavzatia, ktoré sme si dali.

S úctou

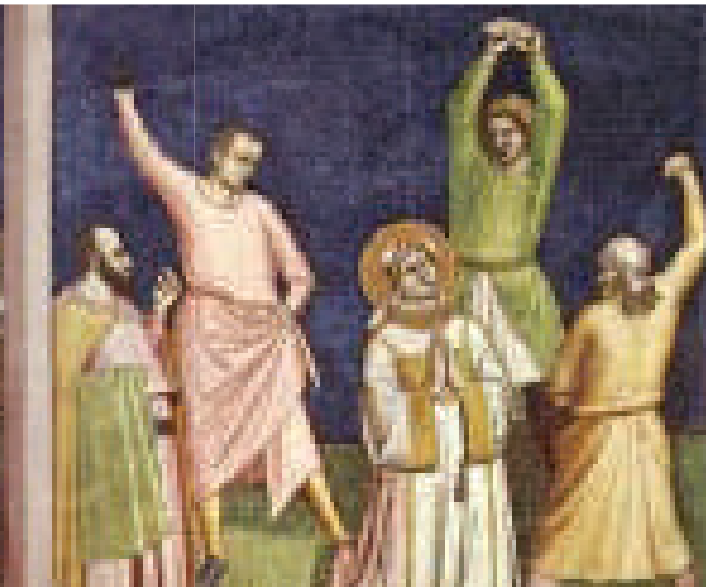
Ing. Erik Gemzický, PhD.
starosta obce

*Príjemné a požehnané vianočné sviatky
a rok 2019 plný zdravia, šťastia, lásky
a spokojnosti... aby sa naša spokojnosť
v súkromnom živote prenášala aj do
vzájomnej tolerancie a snahy robiť
život v našej Ľubeľ krajším!*

praje redakcia Ľubeľských novín



SVIATOK SV. ŠTEFANA AKO SÚČASŤ VIANOČNÝCH SVIATKOV



Bernardo Daddi: Umučenie sv. Štefana (freska, 1324, kostol Santa Croce, Florencia) (zdroj: <http://www.zivotopisysvatych.sk>)

Svätý Štefan (tzv. Prvomučeník) bol prvý kresťanský mučeník, ktorý bol podľa knihy Nového zákona Skutky apoštolov ukameňovaný pre vieru v Ježiša Krista na smrť. Bol teda prvým kresťanom zabýtim za šírenie Kristovho učenia. Svätý Štefan je uctievaný v katolíckej, pravoslávnej aj anglikánskej cirkvi. Sviatok svätého Štefana si pripomíname každoročne 26. decembra.

Meno Štefan znamená koruna. Štefan bol prvým Ježišovým učeníkom, ktorý podstúpil za neho mučenícku smrť. O jeho živote sa v krátkosti píše v Skutkoch apoštolov. Štefan neohrozene vyznával svoju vieru, hovoril vo veľkej múdrosti a mnohí sa na jeho kázanie obrátili. Nepriateľom Cirkvi sa to však nepáčilo. Pri jeho múdrosti strácali argumenty, a tak našli mužov, ktorí krivo svedčili, že hovoril proti Bohu. Štefan však neohrozene stál pred svojimi nepriateľmi. Biblia hovorí, že jeho tvár bola ako tvár anjela. Hovoril o Ježišovi ako o prisľúbenom Mesiášovi. Vyčítal svojim nepriateľom, že mu neuverili. Vtedy ich pochytil veľký hnev a začali kričať. Štefan sa však uprene díval do neba a povedal: „Vidím nebo otvorené a Ježiša stáť po pravici Boha“. Vtedy si nepriatelia zapchávali uši, schytili ho, vyviedli von z Jeruzalema a tam ho kameňovali až na smrť. Kým ho kameňovali, on sa modlil: „Pane, nezapočítaj im tento hriech“. Po týchto slovách zomrel. Pri jeho smrti bol prítomný aj Šavol, budúci veľký apoštol Pavol.

Svätý Štefan mal povest charizmatického rečníka, kazateľstvo však nebolo jeho hlavnou úlohou. Patril medzi prvých sedem diakonov prvej Cirkvi, čiže pomocníkov dvanástich apoštolov, ktorí s pribúdaním obrátených nestíhali plniť všetky povinnosti. Grécke slovo diakonia znamená služba. Základnou povinnosťou diakonov bolo starať sa o chudobných

a chorých a rozdeľovať milodary sirotám a vdovám. Svätý Štefan bol teda ustanovený, aby sa staral o vdovy a chudobných. Bola to prvá forma cirkevnej sociálnej služby. Dodnes musia byť študenti teológie pred vysviatením za kňaza istý čas diakonmi, čiže pomocníkmi kňazov. Ide o nižší stupeň svätenia, na ktorý sa neviaže povinnosť celibátu. Diakon môže napríklad pochovávať, krstiť a sobášiť, nemôže slúžiť svätú

omšu.

Meno Štefan pochádza z gréčtiny a znamená korunovaný, o v e n ě n ý. Podľa niektorých dohadov bol Štefan o b r á t e n ý m Grékom. Už v rannej cirkvi sa tešil veľkej úcte, ktorá ešte vzrástla po objavení jeho ostatkov v roku 415 pri Jeruzaleme.



Svätý Štefan
(zdroj: <http://www.wikiwand.com>)

Na Sloven-

sku je sviatok svätého Štefana dňom návštev, vinšovania, koledovania a zábavy. Vzhľadom na pôstny charakter Adventu vystupuje v tento deň do popredia uvoľnenosť a radosť. Popoludní sa na dedinách zvykli hrať divadlá, večer patril tradičným svätoštevanským zábavám.

-mm-

ĽUBEĽAFEST OSLÁVIL DESIATE NARODENINY



ĽUBEĽA – Ľubel'ské ochotnícke divadlo Kolomana Ondreja Urbana v spolupráci s obcou Ľubel'a zorganizovali už 10. ročník festivalu ochotníckych divadiel, Ľubel'aFest 2018. Diváci si mohli vychutnať rôzne divadelné predstavenia počas troch festivalových dní.

Jubilejný 10. Ročník Ľubel'aFestu sa konal v dňoch od 6. do 8. júla v priestoroch kultúrneho domu v Ľubeli. Tento ročník bol výnimočný tým, že sa Ľubel'skí divadelníci rozhodli potiahnuť program festivalu aj na nedeľu. Divákovi sa tak mohlo predstaviť viac ochotníckych súborov. „Som veľmi rada, že Ľubel'aFest si získal srdcia našich divákov, ale aj hercov, ochotníkov, ktorí sa k nám každoročne vracajú. Do programu sme sa snažili zahrnúť rôzne druhy divadelných predstavení, na svoje si prišli aj deti,“ uviedla predsedníčka ĽOD KOU, Kristína Jurščáková.

Po úvodných príhovoroch starostu obce Ľubel'a Erika Gemzického a Kristíny Jurščákovej, nasledovalo vystúpenie tanečnej skupiny Ľubel'anka. Na javisko sa potom postavili herci z ODS Okno z Liptovského Jána. Divákovi sa predstavili s tragikomédiou Ryba pre štyroch. Bodku za prvým festivalovým dňom dali ochotníci z Divadla Zelenka zo Zvolena. V komédii s detektívnou zápletkou s názvom Pán a pani Morgaňovci ponúkli nezvyčajný pohľad na manželstvo.

Sobotné popoludnie bolo venované deťom. Najskôr si mohli zasúťažiť v detských workshopoch a potom už mali pre ne herci z Hriňovského divadla pripravenú rozprávku Danko a Janka. Večerný program odštartovali ochotníci z DOS Braxatoris z Krupiny komédiou Hra je hra. Sobotný program následne ukončilo Ochotnícke divadlo Liptovských Kľačian so

svojou ruskou veselohrou Akcelaranti.

Keďže program Ľubel'aFestu pokračoval ešte aj v nedeľu 8. júla, diváci si mohli pozrieť netradičné podanie slovenskej klasiky Ženský zákon, ktorého sa zhostili herečky z Ľupčianskeho LUNETRDLA. Záver



trojdňového divadelného maratónu už patril Divadelnému ochotníckemu súboru Podzámčok, ktorý sa na javisku predstavil s komédiou Sladký život v Jablonohe. „Ďakujeme všetkým vytrvalým divákovi, ktorí s nami vydržali až do nedele, myslím si, že to naozaj stálo za to. Okrem toho by som sa ešte chcela poďakovať našej pani kuchárke Beátke Fiderákovej, ktorá sa postarala o to, aby naši hostia neboli hladní. Ďakujem tiež dievčatám Obrcianovým za pomoc počas celých troch dní a za krásnu výzdobu. No a naše ďakujem patrí aj Kaviarni Júlia, ktorá sa postarala o občerstvenie pre všetkých divákov a samozrejme aj našim divadelným priateľom Janíčkovcom za požičanie technického vybavenia,“ dodala Kristína Jurščáková.

„Desať rokov nie je veľa, ale ani málo a v živote človeka je to nezanedbateľná časová etapa. Tolko má aj náš divadelný festival, ktorý robí dobré meno nielen divadelníctvu na Liptove, ale aj našej obci Ľubel'a. Kaž-

doročne do našej obce zavítajú divadelné súbory nielen z Liptova, ale aj z rôznych iných kútov Slovenska. Viem, že organizácia takéhoto podujatia stojí veľa energie a námahy, preto členom a podporovateľom Ľubel'ského ochotníckeho divadla patrí veľké ďakujem, ale aj tým, ktorí prišli s myšlienkou usporiadavania Ľubel'skeho Festu," poďakoval sa starosta obce a poslanec ŽSK Erik Gemzický.

-Mgr. Lucia Gemzická, foto: L'OD-



10. ROČNÍK SÚŤAŽE VO VARENÍ GULÁŠU, KTORÝ ORGANIZUJE ÚNIA ŽIEN SLOVENSKA V ĽUBEĽI, NESKLAMAL

Tento rok sme zvolili pre jubilejný ročník priestor záhrady pri ovocinárskej chatke, a tým sme mu dali celkom iný punc.



Súťaže O putovnú varechu starostu obce Ľubel'sa sa 4. augusta 2018 zúčastnilo až 13 družstiev. Súťaž otvorila predsedníčka únie, Vierka Bubniaková, spolu so zástupcom starostu obce, Petrom Slavkovským. Počasie nám prialo a horúčava, až tak medzi stromami ovocného sadu nevadila. Únia žien v Ľubeli pripravila guláš pre verejnosť, ktorý uvaril pán kuchár Miroslav Macík, občerstviť sa návštevníci mohli v bufete, pivo a cukrovú vatú nám pomohli pripraviť manželia Hollí, za čo im patrí veľká vďaka. Deti si prišli na svoje počas animácií v podaní Lenky Oškovej a Janky Janiči-



novej. Pripravená bola pre ne aj súťaž: Vymysli meno svojej hračky. Nádherné hračky do súťaže ušila naša členka, Janka Ošková, myšku vyhrala Viki Hercegová a meno pre myšičku vymyslel Heník Čoma. Autorka odmenila ako bolestné aj dievčatko zo Žiliny, ktoré si



pri behu na súťaž rozbilo ústočká, ešte dvom súťažiacim odošle Janka hračky za najoriginálnejšie mená. Deti sa mohli odfotiť s postavičkami Maťka a Kubka, ktorých nám zapožičala Slávka Medvedová z Kúpeľov Lúčky. Bohatá tombola pozostávala z viac ako 70 cien, ďakujeme všetkým sponzorom, ktorí boli ochotní každoročne prispieť cenami. O zábavu sa postaral DJ Riko, ktorému zároveň ďakujeme za osvetlenie, ozvučenie a aj poskytnutie lavíc pre súťažiacich, spolu s ním výbornú atmosféru dotvárala country skupina z Liptovského Hrádku C-R Band. Sedem porotcov malo ťažkú úlohu, vybrať trojicu najlepších gulášov. Na treťom mieste skončili účastníci zo Žiliny, druhé miesto patrilo družstvu SNS a prvenstvo si zaslúžili kuchári z Liptovských Kľačian, ktorým zagratuloval aj ich starosta Ján Hollý. Členky únie prišiel podporiť štátny tajomník Ministerstva vnútra SR, Rudolf Urbanovič, primátor mesta Liptovský Mikuláš, Ján Blcháč, obvodná lekárka, Elena Hrbčová, okresná predsedníčka p. Ľudmila Mikulášová aj ženy z Uhorskej Vsi.



Môžeme skonštatovať, že 10. ročník nesklamal, táto súťaž neodmysliteľne patrí k letným aktivitám v našej obci, preto veríme, že táto tradícia nezanikne. Ďakujeme obecnému úradu, starostovi obce, Erikovi Gemzickému, všetkým členkám únie za podporu a vynaložené úsilie počas desiatich ročníkov. *-em, foto: Únia žien-*

PIETNYM AKTOM SME SI OPÄŤ PRIPOMENULI VÝROČIE SNP



Ani upršané počasie neodradilo občanov Ľubele, aby si v nedeľu 26. augusta 2018 pripomenuli 74. výročie Slovenského národného povstania.

Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Ľubeli a obec Ľubela zorganizovali v nedeľu 27. augusta 2017 tradičný pietny akt pri príležitosti 73. výročia Slovenského národného povstania. Občania, ako aj zástupcovia inštitúcií a organizácií pôsobiach v obci si tak uctili pamiatku padlých a pripomenuli si historický význam SNP aj pre súčasnú dobu. Význam SNP v dejinách Slovenska, osobitne aj v dejinách našej obce, zdôraznili vo svojich príhovoroch aj starosta obce Erik Gemzický, člen Oblastného výboru SZPB Stanislav Morong a členka výboru ZO SZPB Magdaléna Gejdošová. Prítomní boli informovaní tiež o publikáciách týkajúcich sa SNP, ktoré sú dostupné aj v našej obecnej knižnici, ako aj o plánovanej návšteve obce Kalište. V tejto obci neďaleko Banskej Bystrice sú vysadené stromy na pamiatku 102 slovenských obcí vypálených počas 2. svetovej vojny, a teda aj Ľubele. Ku dôstojnosti spomienkovej akcie prispel miestny spevokol, žiaci tunajšej základnej školy Helenka Hollá a Tónko Kubík, a slávnostné salvy v podaní Miroslava Tomu so synom.

-mm, foto:lk-

OCENILI MLADÝCH HRÁČOV FUTBALU

Najlepšieho hráča, najaktívnejšieho hráča a najlepšieho strelca sezóny 2017/2018 v kategóriách U13, U15 a U19 vyhodnotili a ocenenia odovzdali na ihrisku v nedeľu 23. septembra 2018 predseda TJ Partizán Ľubela a poslanec obecného zastupiteľstva Marian Matejovie spoločne s trénerom mládeže Petrom Droppom a so starostom obce Erikom Gemzickým. Veľmi vyzdvihli fakt, že sa naše deti a mládež zapájajú do futbalu a športu. Udelili tiež poďakovanie za dlhoročnú prácu s mládežou Vladimírovi Tholtovi.

Ocenení hráči:

Najlepší strelca U13: Richard Rybársky

Najlepší hráč U13: Marek Droppa

Najaktívnejší hráč U13: Michal Kurtulík

Najlepší strelca U15: Michal Hazucha

Najlepší hráč U15: Dávid Turčiak

Najaktívnejší hráč U15: Petra Hycláková

Najlepší strelca U19: Dušan Benčo

Najlepší hráč U19: Tomáš Budvesel

Najaktívnejší hráč U19: Samuel Tholt

-red, foto: D. Matejovie-



NAVŠTÍVILI SME MÚZEUM SNP A VYPÁLENÚ OBEC KALIŠTE



Slovenský zväz protifašistických bojovníkov (SZPB) spolu s obcou Ľubela zorganizovali zájazd, počas ktorého si opäť pripomenuli historické udalosti, ktoré navždy ovplyvnili životy Slovákov. Spoločne navštívili Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici a vypálenú obec Kalište.

V sobotu 29. septembra Ľubelci vycestovali do Banskej Bystrice, kde navštívili múzeum SNP a vypočuli si odborný výklad lektorky, ktorá bola ich sprievodkyňou. Pripomenuli si hrôzy 2. svetovej vojny aj hrdinstvo Slovákov, ktorí bojovali v Slovenskom národnom povstaní. „Som veľmi rád, že sa nám spolu s členkami SZPB podarilo zorganizovať pre našich občanov takýto poznávací výlet. Je dôležité, aby sme nikdy nezabudli na našu históriu a aby sme si pripomínali skazu, ktorú so sebou priniesol fašizmus,“ uviedol starosta obce Ľubela, Erik Gemzický.

Po prehliadke múzea nasledovala návšteva neďalekej vypálenej obce Kalište. Obyvatelia Kališťa sa zapísali do histórie svojím hrdinstvom, keď počas SNP pomáhali partizánskym skupinám bojujúcim v ťažkých podmienkach. Po okupácii Banskej Bystrice jednotkami nemeckej armády sa začala časť nemeckých síl sústreďovať práve na juhozápadných výbežkoch Nízkych Tatier. Nemecké vojenské jednotky a protipartizánske teroristické skupiny začali podnikať výpady do okolitých osád. Na toto územie prenikla aj jednotka z SS-divízie „Dirlewanger“ a juhovýchodne na línii Kyslá voda a Kalište operovala bojová skupina SS „Schill“. Väčšinu útokov partizáni odrazili a urobili úspešné protiútoky, keďže dôkladne poznali terén a mali podporu civilného obyvateľstva. 18. marec 1945 sa zapísal do kroniky ako posledný a najtragickejší

v celej histórii tejto malej horskej osady. Nacisti sa nezastavili pred ničím a začali s beštiálnym vyvražďovaním obyvateľov Kališťa. Výsledkom ich činnosti bol fakt, že osada bola zmenená na zhorenisko. Zo 42 domov ostalo len 6. Do nich sa nasťahovali tí, čo prežili. 58 rodín tam žilo v stiesnených podmienkach ďalej, a to v obave, či sa Nemci opäť nevrátia. Po oslobodení, 25. marca 1945, tam dorazila 5 členná rumunská a sovietska hliadka a ďalší pobyt v obci už nebol možný. Obytné domy pre obyvateľov Kališťa boli vybudované na sídlisku Fončorda v Banskej Bystrici. V roku 1961 uznesením predsedníctva SNR č. 24 zo dňa 27. 2. 1961 Kalište vyhlásili za Národnú kultúrnu pamiatku. „Do Kališťa sme sa vybrali aj preto, aby sme navštívili miesto, kde má Ľubela, ako obec, ktorá bola taktiež nacistami vypálená, zasadený svoj strom, tak ako množstvo iných vypálených obcí na Slovensku,“ dodal Erik Gemzický. Ľubelci svoj stromček našli a vypočuli si množstvo zaujímavých historických informácií v podaní lektora Ľuboša Kovačecha. „Chcem sa veľmi pekne poďakovať všetkým zúčastneným a pevne verím, že takéto akcie budú Ľubelcov spájať aj častejšie,“ povedal Erik Gemzický.

-lg, foto:autor-





JADRANKA ROZOSPIEVALA ĽUBEĽSKÝCH SENIOROV

V sobotu 20. októbra sa pri príležitosti októbra – mesiaca úcty k starším, konal v Kultúrnom dome koncert Jadranky. Okrem speváčky sa na javisko postavili aj členky skupiny Ľubeľanka, deti zo ZŠ s MŠ v Ľubeli či súkromnej ZUŠ.

Podujatie sa uskutočnilo pod záštitou obce Ľubela a jej starostu, Erika Gemzického v spolupráci s miestnou Jednotou dôchodcov Slovenska. Programom sprevádzala pani predsedníčka miestnej organizácie JDS Jozefka Slavkovská. Na úvod programu vystúpili

so svojím tanečným číslom členky skupiny Ľubeľanka, ktoré neskôr vystriedali žiaci zo základnej školy. Tí si pre seniorov pripravili pestrý program, v ktorom nechýbal ľudový tanec, recitačné vystúpenia či humorné scénky. Okrem nich na javisku vystúpili aj deti zo Súkromnej základnej umeleckej školy DOTYK. V rámci programu sa predstavil aj Samuel Krajčí so



svojou tanečnou partnerkou, ktorí divákovi zatancovali spoločenské tance.

Po úvodných vystúpeniach už nasledoval koncert Jadranky, ktorá zožala v Ľubel'skom publiku veľký úspech. Zaspievala všetky svoje najznámejšie hity a rozospievala všetkých divákov. „Som veľmi rád, že sa nám opäť po roku podarilo dostať do našej obce takúto známú tvár. Po Karolovi Konárikovi a Márii Veľšicovej

sme sa rozhodli pre Jadranku, ktorú majú naši seniori naozaj radi, o čom svedčí aj ich hojná účasť na tomto podujatí. Veľmi by som sa chcel poďakovať všetkým, ktorí prispeli k organizácii tejto akcie. Ďakujem všetkým účinkujúcim a Rudkovi Krajčimu, ktorý sa postaral o krásnu výzdobu v sále a o technické zabezpečenie,” uviedol starosta obce Ľubela, Erik Gemzický.

-lg, foto: autor-

ČLENKY MS SČK BRIGÁDOVALI

Pekné jesenné počasie neprišlo len prechádzkam na čerstvom vzduchu, ale aj zušľachtovaniu nášho okolia.

Členky Červeného kríža tiež nezaháľali a zúčastnili sa v dňoch 7. a 13. novembra brigád, ktoré zorganizoval výbor MS SČK. Hrabania lístia, ktorého bolo v tomto roku v parku pri zdravotnom stredisku neúrekom sa zúčastnili členky A. Durná so synom, O. Kubíková, V.

Jurigová, Ž. Podhorová, K. Urbanová, I. Turčiaková s vnučkou, J. Budveselová, M. Turčiaková, M. Švecová, Z. Budveselová, E. Kubíková, D. Mihalovičová, H. Obrčianová, E. Urbanová, Z. Kauzová, M. Kubíková. Vyhrabaný a vyčistený park tak pripravili na zimný spánok.

Veľké ďakujem patrí všetkým zúčastneným, ktorí nám pomohli i v tomto roku naplniť sľub starať sa o park pri zdravotnom stredisku.

-Mária Kubíková, predsedníčka MS SČK-



NA MIKULÁŠA S PRVOU POMOCOU



Už po tretíkrát sa 6.decembra stretli v Kultúrnom dome v Ľubeli členky Červeného kríža na podujatí „Mikuláš s prvou pomocou“, ktoré pripravil výbor Miestneho spolku SČK v Ľubeli.

Čo to je prvá pomoc, čo hovorí na poskytnutie alebo neposkytnutie prvej pomoci Trestný zákon, ako



postupovať pri poskytovaní prvej pomoci pri jednotlivých udalostiach, s ktorými sa môžeme v každodennom živote stretnúť a ktoré môžu pomôcť zachrániť ľudský život. Kedy a ako volať na linku tiesňového volania? Čo je to defibrilátor, ako a kedy ho používať? Ako postupovať pri resuscitácii u dospelých a ako pri resuscitácii u detí? Ako sa zachovať pri dopravnej nehode? To boli hlavné okruhy tém, s ktorými nás oboznámila a svoj výklad doplnila praktickými ukáž-



kami lektorka podujatia PhDr. Mariana Magerčiaková, stará s členkami výboru miestneho spolku. PhD.

Príjemnú atmosféru obohatil už tradične aj Mikuláš so svojou nádielkou o ktorú sa po-

Mgr. Mária Kubíková
Predsedníčka MS SČK v Ľubeli

VIANOČNÉ TRHY



V nedeľu 16. 12. 2018 sálu zaplnilo množstvo predajcov, výber je z roka na rok čoraz pestrejší, kreativita hostí, ktorí nám spríjemňujú predvianočný čas, je neskutočná. Tento rok trhy zorganizovali piataci so svojimi triednymi učiteľkami, šikovnými rodičmi a starými rodičmi. Poďakovanie však právom patrí Únii žien v Ľubeli a Obecnému úradu v Ľubeli, ktorí nám okrem cien do tomboly pomáhajú pri príprave a realizácii tohto podujatia už desiaty rok po sebe.

Punč a oblátky, ktoré v bufete ponúkali spoluorganizátorky, prevoňali celý kultúrny dom. Táto milá akcia neodmysliteľne patrí k adventu v našej obci a tešíme sa na jej ďalšie ročníky.

-em, foto: autor-



SVETOVÁ VÝSTAVA PSOV AMSTERDAM 2018



Tak, ako sú pre športovcov vrcholovým podujatím majstrovstvá sveta, pre kynológov je to svetová výstava. Získať titul z tohto prestížneho podujatia je snom každého kynológa. Tohtoročná svetová výstava psov sa konala v dňoch 10. – 12. 8. 2018 v holandskom Amsterdame. Svetovú výstavu (WDS) poriada každý rok Medzinárodná kynologická federácia (FCI) v niektorej z členských krajín. V roku 2019 bude v Šangai (Čína), v 2020 bude v Madride (Španielsko) a v 2021 v Brne (Česká republika)

Kynológii sa venujem 39 rokov a s obdivom som vždy čítal reportáže zo svetových výstav. Mal som viacerých psov rôznych plemien s mnohými výstavnými úspechmi, ale svetová výstava s úspechom bola pre mňa doposiaľ akousi „vzdialenou a nedosiahnuteľnou metou“. Postupom času, so získavaním skúseností, som sa k tejto méte a jednému z mojich kynologických snov pomaly približoval.

Cieľom výstav psov je zhodnotenie a porovnanie exteriéru (vonkajšieho vzhľadu) psov s platným štandardom v rámci jednotlivých plemien, rozdelených do kategórií podľa pohlavia a veku. Exteriér hodnotia národní a medzinárodní rozhodcovia, delegovaní FCI na každú medzinárodnú výstavu v jednotlivých krajinách FCI.

Moje predsavzatie zúčastniť sa so psom svetovej výstavy dospelo do úspešného konca v roku 2018. Dôvodom bola 4-ročná sučka Istrijského krátkosrstého duriča Dona, ktorú som si ako 3-mesačnú dovezol z Bosny a Hercegoviny. Dona, ako predstaviteľ tohto plemena, je jediná na Slovensku a v okolitých štátoch.

S týmto plemenom doteraz nemal na Slovensku nikto žiadne skúsenosti. Pri našej účasti na absolvovaných výstavách na Slovensku spôsobila medzi posudzujúcimi rozhodcami nemalý rozruch. Jej postupné víťazstvá, získané tituly Slovenského šampióna krásy mladých, Slovenského šampióna krásy dospelých, Klubového víťaza, Medzinárodného šampióna krásy a mnohonásobného víťaza plemena ma utvrdzovali o tom, že práve Dona by mohla byť tým mojím „osudovým psom“. Ešte viac ma o tom presvedčili jej víťazstvá na medzinárodných výstavách v Rakúsku a Poľsku.

Tak som dospel k rozhodnutiu prihlásiť ju na svetovú výstavu v Amsterdame. Prihlasovanie sprevádzal taký zvláštny pocit a určité vnútorné váhanie. Zvládne to??? Predsa len svetová výstava je iná ako ostatné výstavy. Je tam účasť vystavovateľov z celého sveta, vrátane Ázie a Ameriky. Konkurencia a kvalita predvádzaných psov je veľmi vysoká. Sú s tým spojené tiež nemalé finančné výdavky spojené s prihlásením psa, cestou a ubytovaním. Po zvážení všetkých týchto okolností som Donu do Amsterdamu predsa len prihlásil. Po úspešnom prihlásení a potvrdení registrácie som veľa času venoval príprave Dony na výstavu.

Keď nadišiel dlho očakávaný deň odchodu do Holandska, všetko to napätie a nervozita vrcholila. Po ceste autom, dlhej viac ako 1300 km cez Poľsko a Nemecko, sme úspešne docestovali do mestečka Nijmegen, vzdialeného 20 km od Amsterdamu. Hotel, v ktorom sme boli ubytovaní, bol plný psov a ich majiteľov z celého sveta. Súčasťou Svetovej výstavy bola aj Špeciálna výstava, víťazstvo na ktorej umožňovalo ľahšie získať zahraničným vystavovateľom titul Holandského šampióna krásy. Svetová aj Špeciálna výstava sa konali v priestoroch výstaviska RAI v Amsterdame. Naša premiéra s Donou bola 10. 8. 2018 (deň pred Svetovou výstavou) práve na Špeciálnej výstave. Boli to naše prvé kroky na zelenom koberci „možnej svetovej slávy“. Po opadnutí prvotnej trémy a nervozity sme sa plne sústredili na náš „výkon“ pred rozhodcom zo Slovinska, ktorému je toto plemeno veľmi blízke a je uznávaným odborníkom. Dona svoje exteriérové prednosti zvýraznila dokonalým predvedením, bez akéhokoľvek zaváhania. Výsledkom bolo úplne jednoznačné víťazstvo z triedy šampiónov a jednou nohou sme mali získaný titul Holandského šampióna. Tento výsledok ma trochu upokojil pred našim vystúpením na Svetovej výstave na budúci



deň.

Deň „D“ nastal 11. 8. 2018. Rozhodcom na Svetovej výstave bol pán Kari Jarvinen z Fínska. Donu som vystavoval v triede šampiónov. Rozhodcovi sa veľmi páčila a vysoko vyzdvihol aj úroveň predvedenia Dony. Jeho verdikt znel – výborná 1, 2x CAC a titul Svetový

vítaz 2018. V záverečnom súboji o prestížny titul Víťaza plemena bol konkurentom pes – Svetový víťaz 2018 v triede šampiónov, ktorého predvádzala profesionálna handlerka (profesionálna predvádzачka psov na výstave). Zo vzájomnej konfrontácie Dony a talianskeho psa vyšla víťazne Dona jednoznačným hodnotením rozhodcu – Víťaz plemena WDS. Nasledovalo odovzdanie cien rozhodcom, vzájomné gratulácie a spoločné fotenie.

Víťazstvom Dona splnila aj všetky podmienky pre udelenie titulu Holandský šampión krásy. Dovtedy som si ešte celkom neuvedomoval, čo sme práve s Donou dosiahli – jeden z veľkých životných úspechov každého kynológa – titul Svetového víťaza. Ten úžasný pocit a uvedomenie si víťazstva prichádzali postupne. Úplným vyvrcholením bolo naše spoločné predvedenie o víťaza 6. skupiny plemien FCI v slávnostne vyzdobenom veľkom kruhu uvedené moderátormi, s tribúnami, rozhodcami, početnými divákmi za účasti televíznych kamier a priameho prenosu na početné veľkoplošné obrazovky po celom výstavisku.

Je to pre mňa obrovská skúsenosť a pocit, že som sa zaradil medzi svetovú špičku, ma posunul o veľký krok dopredu. Nevieť, či sa mi ešte niekedy podarí s niektorým mojím psíkom zopakovať takýto úspech. Ale je to pre mňa veľká výzva a čas ukáže, či sa to po-

darí. Najbližšia príležitosť bude v roku 2020 v Brne. Tak uvidíme...

MUDr. Adrián Kališ, PhD.



VÝSLEDKY KOMUNÁLNYCH VOLIEB 2018:

Počet voličov zapísaných v zoznamoch voličov: 958

Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní: 509

Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do obecného zastupiteľstva: 500

Za starostu obce bol zvolený:

Ing. Erik Gemzický, PhD; počet hlasov: 463

Kandidáti, ktorí boli zvolení za poslancov obecného zastupiteľstva a počet hlasov:

1. Ľubomír Kubík - 325
2. PhDr. Mariana Magerčiaková, PhD. - 306
3. Marian Matejovie - 269
4. Mgr. Erika Miklášová - 263
5. Bc. Peter Slavkovský - 258
6. Ing. Andrej Kubík - 222
7. MUDr. Adrian Kališ, PhD. - 206
8. Vladimír Škvarka - 204
9. Ing. Zuzana Lúčanová - 178

Náhradníci, kandidáti, ktorí neboli zvolení za poslancov obecného zastupiteľstva a počet hlasov:

10. Mgr. Jana Mlynarčíková - 155
11. Ing. Mário Humený - 145
12. Ján Urban - 142
13. Mgr. Peter Gustáv Hrbatý - 137
14. Jozef Urban - 123
15. Vladimír Oško - 94
16. Mgr. Lucia Vdovcová - 94
17. Mgr. Ingrid Stankovianska - 64

VÝBER Z JESENNÝCH AKTIVÍT ZŠ S MŠ ĽUBEĽA



V našom príspevku sa chceme pochváliť rôznymi aktivitami, ktorými spestrujeme žiakom výchovno-vzdelávací proces v našej škole.

Základná škola s materskou školou Ľubelňa v spolupráci s obcou Ľubelňa usporiadala dňa 13. septembra 2018 v poradí 18. ročník Behu o pohár starostu obce. Nádherné počasie využilo 122 bežcov, ktorí súťažili v siedmich kategóriách. Pre víťazov na 2. a 3. mieste boli pripravené medaily a prví v kategóriách boli odmenení pohármi. Víťazmi jednotlivých kategórií boli: Klaudia Sitáriková, Dávid Bolibruch, Vivien Kamhalová, Richard Rybársky, Klaudia Krúpová, Dávid Turčiak, Lucia Mihelíková. Na okresnom kole v cezpoľnom behu nás reprezentovali Richard Rybársky, Dávid Turčiak a Arthúr Kotian, kde sa umiestnili na krásnom treťom mieste.

Zábavné interaktívne podujatie približujúce vedu netradičným spôsobom sa podarilo už po tretíkrát zorganizovať v Bratislave dňa 14. septembra 2018 pod názvom Vedecký veľtrh 2018. Žiaci 9. ročníka našej školy sa rozhodli zúčastniť, pobaviť sa a dúfame, že aj nadchnúť sa pre vedu. Mali možnosť vidieť a skúsiť množstvo pokusov, experimentov z rôznych vedných disciplín. Rozšírili si svoje obzory a získali iný



náhľad na vedu. Zistili, že nie je žiadnym strašiakom, ba práve naopak, veda vie byť očarujúca.

Dňa 29. októbra 2018 deviataci absolvovali ešte jednu exkurziu do Bratislavy. Lektor v Národnej banke Slovenska si pre nich pripravil množstvo známych i menej známych informácií, ktoré sa viazali k vývoju meny na Slovensku. Niekoľko historických i hospodárskych faktov o Európskej únii potom doplnil informáciami o eure. Túto menu mali možnosť sledovať od jej výroby až po umiestnenie v bankách a bežných domácnostiach. Upozornil ich na novinky ohľadom eura, ale aj na možnosti falšovania peňazí. Výstava obsahovala aj rôzne zaujímavosti ako napríklad centometer, zoskartované staré peniaze a iné.

Dňa 18. septembra 2018 sa uskutočnila prírodovedná exkurzia s názvom „Za prírodnými pamiatkami UNESCO“, cieľom ktorej bolo navštíviť tri jaskyne: Dobšinskú ľadovú v Slovenskom raji a Domicu s Gombaseckou v Slovenskom krase. Zúčastnilo sa jej 48 detí z 5. – 9. ročníka. Žiakom sa páčila nielen ľadová krása, ale aj brčká v Gombaseckej jaskyni. Precestovaním okolo 480 km boli obohatení o nové zážitky.

Pri príležitosti Svetového dňa výživy (16. 10.) si žiaci druhého stupňa pripravili vzájomné medzitriedne pohostenia. Touto aktivitou chceli aspoň malou kvapkou prispieť k zvýšeniu povedomia o zdravom životnom štýle, ku ktorému neodmysliteľne patrí aj zdravé stravovanie. Vkusne naaranžované zeleninové a ovocné misy potešili nielen ich brušká, ale aj oči.



Veríme, že aj naďalej zostanú verní zdravému jedálničku.

So žiakmi prvého stupňa sme zorganizovali Tematický týždeň zdravej výživy od 8. do 14. októbra. Žiaci si vypočuli od pani učiteliek výklad o tom, prečo a ako je dôležitá správna strava a správne stravovanie. Okrem raňajok si žiaci spolu s učiteľmi pripravovali zdravé desiaty, ovocné šaláty, jablkové koláče aj ovocné šťavy. Oboznámili sa s pyramídou zdravých potravín. Veľké poďakovanie patrí mamičkám, ktoré sa tiež pričínili o to, aby jedlo nielen dobre chutilo, ale aj pekne vyzeralo. Dúfajme, že deti si z tohto týždňa

veľa zapamätali a častejšie zaradenie zdravých potravín do ich jedálnička neskončí Tematickým týždňom zdravej výživy.

V dňoch 15. až 19. októbra 2018 sme sa po šiestykrát zapojili do súťažno - vzdelávacej aktivity zameranej na zdravé potraviny a zdravý životný štýl v rámci VI. ročníka projektu Hovorme o jedle. Cieľom je vyvolávať a podporovať spoluprácu a aktívnu účasť školy pri vzdelávaní detí a mládeže o potravinách a dobrých stravovacích návykoch ako súčasti zdravého životného štýlu. Žiaci sa spolu s pedagógmi zapojili do nasledovných súťažných aktivít:

- 1. súťažno - vzdelávacia aktivita „HOVORME O JEDLE“,**
- 2. výtvarná súťaž „CHUTNÉ MAĽOVANIE“,**
- 3. literárna súťaž „KÚZLO DOBRÉHO JEDLA“,**
- 4. fotografická súťaž „OČAMI GURMÁNA“.**

V celkovom hodnotení sme získali „strieborné pásmo hodnotenia“ a v literárnej súťaži „Kúzlo dobrého jedla“ si bola v Bratislave za svoju úvahu na danú tému prevziať ocenenie žiačka 9. ročníka Lucia Nosická pod vedením pani učiteľky PhDr. Beaty Strcuľovej.

Dňa 29. novembra 2018 na okresnom kole Technickej olympiády v Ružomberku školu reprezentovali víťazi školského kola. Ako za posledné roky, tak ani tento rok nás chlapci nesklamali a umiestnili sa v kategórii A na 1. mieste Pavol Humený a Alexej Kubík z deviateho ročníka a v kategórii B na 3. mieste Jakub Humený zo siedmeho ročníka. Chlapci z prvého miesta postupujú do krajského kola, ktoré bude vo februári 2019.

Drogová závislosť nevzniká náhle, ale sa vyvíja postupne a súvisí so spôsobom života jednotlivca. Náklonnosť k tomuto nebezpečeniu vzniká najmä v detstve a dospievajúcom veku. A práve toto obdobie je veľmi dôležité pre rozvoj zdravej osobnosti a slobodného rozhodovania. Vytváranie aktívneho protidrogového postoja je efektívnou metódou v prevencii vzniku rôznych druhov závislostí, preto u nás



v škole, najmä v novembri, v rámci Európskeho týždňa boja proti drogám organizujeme rôzne aktivity súvisiace s danou problematikou. Žiaci 1. aj 2. stupňa sa zúčastnili športovej dvojhodinovky pod názvom „Zober loptu a nie drogy“. V rôznych súťažiach s loptou si ukázali jednu z možností aktívneho trávenia voľného času, a tým aj predchádzaniu problémom, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s užívaním drog. V 7. ročníku sa uskutočnila prednáška s príslušníčkou ORPZ v Liptovskom Mikuláši, ktorá poukázala na nebezpečenstvo používania drog. Žiaci 8. a 9. ročníka s odborníčkou z RÚVZ v Liptovskom Mikuláši rozoberali škodlivosť fajčenia na ľudský organizmus. Besedy boli zaujímavé, žiaci získali množstvo informácií a záleží na nich, ako ovplyvnia ich ďalšiu cestu životom. Prednášku na tému „Ohrozenie detí vo virtuálnom svete“ absolvovali žiaci 3. ročníka. Pani riaditeľka z CPPPaP v Liptovskom Mikuláši upozornila žiakov na nebezpečenstvá, ktoré im hrozia pri nesprávnom používaní sociálnych sietí a na vznik závislosti, ktorá môže vzniknúť pri nadmernom trávení času za počítačom. Naša škola sa aj v tomto roku zapojila do celoslovenskej kampane Červené stužky - kampane boja proti HIV/AIDS. Bol to už 12. ročník. Pri aktivitách



v rámci tohto projektu sme spolupracovali s CPPPaP v Liptovskom Mikuláši i ORPZ SR. Na stretnutí s pracovníkmi týchto inštitúcií žiaci 8. a 9. ročníka získali stručné informácie o tomto nevyhlásiteľnom ochorení, o symbolike červených stužiek, o rôznych formách pomoci chorým na AIDS. Tiež diskutovali o probléme dnešnej doby - Obchodovanie s ľuďmi. Niektoré dievčatá z nižších ročníkov vyrobili červené stužky pre žiakov 2. stupňa i pani učiteľky. Nosením tejto stužky človek vyjadruje podporu boja proti AIDS.

Na záver občianskeho roku 2018 sa chcem poďakovať zriaďovateľovi obce – Obecnému úradu v Ľubeli za spoluprácu a pomoc. Vážime si prácu Rady školy i Rady rodičov, ktorí pomáhajú škole pri organizovaní rôznych aktivít a poskytujú nám finančné prostriedky na zakúpenie pomôcok do MŠ i ZŠ. Veríme, že aj

v nasledujúcom roku budú naše vzájomné vzťahy priateľské a korektné.

*Každý z nás môže zadarmo rozdávať najkrajšie dary.
Usmej sa na druhého, hneď sa mu lepšie darí...
Najkrajšie dary veľa nestoja: stačí iba chcieť.
To z takých darov tvorí sa pekný svet.*

*Stačí len jednoduchý zákon lásky objaviť.
Skúsme to tento rok s väčším pochopením navzájom,
nechže je škola pre žiakov, rodičov i učiteľov príťažlivý
dom.*

Mgr. Iveta Kališová, riaditeľka ZŠ s MŠ Ľubela

ĽUBEĽSKÉ LETUŠKY PRELETELI HRANICE LIPTOVA AJ SLOVENSKA



Členovia Ľubel'ského ochotníckeho divadla K. O. Urbana po prvýkrát zavítali do Prahy. V sobotu 15. septembra 2018 odohrali v Dome národnostných menšín svoju komédiu „Tri letušky v Paríži“. Do susednej Českej republiky zavítali na pozvanie Slovenského inštitútu v Prahe.

„Sme veľmi radi, že sme dostali takúto jedinečnú príležitosť predstaviť sa za hranicami Slovenska. Publikum v Prahe nás naozaj srdečne privítalo a diváci odchádzali z nášho predstavenia s úsmevom na tvári. Veľmi nás prekvapila aj účasť, keďže divadelná sála Domu národnostných menšín bola plná, čo sme vôbec nečakali, nakoľko sme malé, v Prahe absolútne neznáme divadlo,“ uviedla predsedníčka Ľubel'ského ochotníckeho divadla K. O. Urbana, Kristína Jurščáková. Ľubel'skí divadelníci navštívili so svojím predstavením Prahu vôbec po prvýkrát vo svojej už viac než 90-ročnej histórii fungovania. „Keď sme dostali ponuku ísť odohrať naše letušky do Prahy, ani na chvíľku sme neváhali. Spojili sme príjemné s užitočným a strávili v tomto krásnom meste celé 3 dni. Ja ako starosta som veľmi rád, že sme našu malú obec mohli

reprezentovať za hranicami Slovenska,“ povedal Erik Gemzický, starosta Ľubele a zároveň člen ochotníckeho divadla. Pražská premiéra bola zároveň aj derniérou úspešnej komédie „Tri letušky v Paríži“ v podaní hercov z Ľubele. Počas sezóny, ktorú odštartovali 25. decembra 2017, odohrali spolu jedenásť repríz.

Ochotníci nezháľali ani počas letných prázdnin a 14. až 15. júla sa zúčastnili najväčšieho festivalu ochotníckych divadiel na Slovensku – Kasiopaeafestu v Budmericiach. „Kasiopaeafest organizujeme každoročne od roku 2013, takže toto bol jeho šiesty ročník. Pozývame k nám súbory z celého Slovenska. Tento rok sa na našom javisku predstavilo spolu 15 ochotníckych divadiel a 4 hudobné kapely,“ povedal jeden z organizátorov festivalu, Marcel Olša. Ľubel'skí ochotníci sa v areáli Budmerického kaštieľa divákom predstavili so svojou komédiou „Tri letušky v Paríži“. Porota ich umenie ocenila a získali cenu za najlepšiu inscenáciu festivalu. Cenu za najlepšiu mužský herecký výkon získal Erik Gemzický za postavu Róberta. „Vôbec sme to nečakali. Bolo pre nás všetkých milým prekvapením, že niekto takýmto spôsobom ocenil naše umenie, a to za hranicami Liptova. V Budmericiach sme sa cítili ako doma. Po prvýkrát sme hrali o polnoci a atmosféra v parku nádherného kaštieľa, pod hviezdami, bola úžasná. Diváci s nami spolupracovali od začiatku až do konca a nám sa hralo jedna radosť,“ uviedla režisérka súboru, Jana Mlynarčíková. Členovia Ľubel'ského ochotníckeho divadla K. O. Urbana sa na Kasiopaeafeste zúčastnili už po tretíkrát. V roku 2013 v Budmericiach odohrali predstavenie „Dr. Burke a prapodivný deň“ a v roku 2015 inscenáciu „Návšteva mladej dámy“.

„Momentálne máme plné ruky práce s prípravou novej situačnej komédie od Raya Cooneyho s názvom „Prachy!“. Myslím si, že diváci sa majú 25. decembra na čo tešiť,“ povedala predsedníčka súboru, Kristína Jurščáková.

- Mgr. Lucia Gemzická, foto: ĽOD-

ROK V OBECNEJ KNIŽNICI

Pomaly sa blíži koniec roka a s ním prichádza čas, kedy začíname bilancovať, čo sme za toto obdobie dokázali urobiť. Nie je tomu inak ani v Obecnej knižnici v Ľubeli.

Na úvod základné štatistické údaje: Zaznamenali sme mierny nárast počtu čitateľov, do knižnice sa počas roka zapísalo 50 stálych čitateľov (v roku 2017 bolo zapísaných 40 čitateľov), z toho 12 detí do 15 rokov. Knižnicu navštívilo celkom 326 návštevníkov a bolo uskutočnených 1008 výpožičiek kníh a 191 výpožičiek časopisov. Knižnica odoberala 2 tituly, a to Slovenku a Život. Počas roka pribudlo do knižnice 84 knižných noviniek v celkovej hodnote 685,- €. Knižnica eviduje celkom 5081 knižných zväzkov (údaje sú aktuálne k 10. decembru 2018).

Už tradične v mesiaci marec navštevujú knižnicu deti z Materskej školy v Ľubeli, aby sa zoznámili jednak s miestom, kde sa knižnica nachádza, ale aj s poslaním knižnice, a najmä s kútikom detskej literatúry.

V rámci možností a na požiadanie čitateľov vieme zabezpečiť medziknižničnú výpožičnú službu. Dobrú spoluprácu máme s Liptovskou knižnicou G. F. Belopotockého v Liptovskom Mikuláši. Ide prevažne o knihy povinného čítania pre žiakov zo ZŠ v Ľubeli, ktoré sa v knižnici nenachádzajú, alebo sú už vypožičané.

V priebehu roka 2018 naďalej pokračovalo spracovávanie knižných lístkov po administratívnej stránke a príprava podkladov pre spracovanie knižného fondu do elektronickej podoby.

Z nových detských kníh dávame do pozornosti knihy: Spievanka a Zahrajko, Ezopove bájky, Brumlíčkove dobrodružstva od Kristy Bendovej, Naša mama je bosorka od G. Futovej, či Kamaráti zo Snehuliakova od J. Belana, taktiež Websterovci, Filipove dobrodružstvá, Bodkulienka, Rozprávky zo zimnej krajiny, Vianočné rozprávky pri kozube, pre staršie deti knihy typu 100 top futbalistov, Veľké pátranie po dinosauchoch, Obrázkový atlas živočíchov, Denník odvážneho bojka, knihy spisovateľa Františka Rojčka: Snehuliak šepol mame, Neuveriteľné dobrodružstvá uja Fera, ktorý detstvo prežil v našej obci.

Bohatá ponuka kníh čaká aj na dospelých čitateľov, spomenieme teraz veľmi obľúbené a populárne severské kriminálky, najmä slávneho autora Jo Nesba, našich autorov Dominika Dána, Jozefa Kariku, tiež Vlada Čierneho, Jozefa Banáša, knihy od obľúbených ženských spisovateliek T. Keleovej-Vasilkovej, Kataríny Gillerovej, Jany Pronskej, Adriany Macháčovej a mnohých ďalších či už našich alebo svetových autorov.

Nastáva čas dlhých zimných večerov, mnohí z nás siahnu po dobrej knihe. Obecná knižnica v Ľubeli vám ich rada ponúkne. Je potrebné si nájsť čas, navštíviť nás, a to každý štvrtok, kedy je knižnica otvorená pre verejnosť v čase od 13,00 do 17,00 hod.

Tešíme sa na Vás!

Mgr. Mária Kubíková, knihovníčka

POVEDZME TO PO ĽUBEĽSKY

Za včerom- predvčerom

Zababušiť- veľmi teplo obliecť, zabaliť napr. do deky

Zabeštel'ovať, zabeštel'ovaný- rezervovať, zariadiť, zariadený

Zabou- zabudol

Začiat'- začať

Začliapať- zašpliechať

Zafačuvať- obviazať (ranu)

Záhalka, zaháľat'- leňošiť, darebačiť

Zahrdúsiť- zadusiť, zaškrtiť

Záhumenka- pole

Zakáľačka- zabíjačka

Zakapčať- zakasať, upevniť

Zála- sála

Zapečený- majúci zápchu

Zapískaný, zapískať- špinavý, zašpiniť

Zarigľovať- zatvoriť

Zasalený- špinavý

Zasi- zasa, znovu

Zbožie- obilie

Zdekovať sa- odísť, zutekať

Zgegnúť- umrieť

Zhovárať sa- rozprávať sa

Zhurta- naraz, rýchlo, veľmi, silno, odrazu

Zlahnúť- porodiť

Zokle, fusekle- ponožky, podkolenky

Zopsuť sa- pokaziť, zhoršiť sa

-mm-

V našej farnosti sa uskutočnili misie, ktoré duchovne viedli františkáni, ktorí posvätili aj kríž na priečelí kaplnky sv. Barbory.



Chceme upozorniť, keďže sa skôr stmieva, o nosenie reflexných prvkov. Upozornite aj svojich blízkych a starších ľudí, hlavne chodcov, aby dbali o svoju bezpečnosť a vodiči budúte ostražití.

Po výstavbe nového oporného múru pri ceste III. triedy sme dali postaviť aj nový mostík pre peších. V budúcnosti chceme vymeniť aj mostík v tomto úseku (západne) a mostík pred ovocinárskou záhradou.



Sála kultúrneho domu je bohatšia o 150 ks nových stoličiek



Na obecnom úrade sa riešilo znovuoobnovenie detskej ambulancie v našej obci. Tejto problematike sa dlhodobo venujú poslanci PhDr. Mariana Magerčiaková, PhD. a MUDr. Adrian Kališ, PhD. Nová pani doktorka MUDr. Miriam Tomová by mala začať ordinovať od jesene budúceho roka a obec Ľubela túto snahu víta, podporuje a bude nápomocná. Veríme, že sa rodičia nielen z našej obce vrátia do ambulancie v Ľubeli.

Prijatie jubilantov, ktorí sa dožívajú okrúhlych životných výročí sa dnes uskutočnilo na obecnom úrade, kde im hlavne veľa zdravia do ďalších rokov poprial starosta obce Erik Gemzický, zástupca starostu Peter Slavkovský a obvodná lekárka Elena Hrbčová.



NOVINKY Z TJ PARTIZÁN



O hodnotenie poslednej sezóny či obdobia činnosti TJ Partizán Ľubela sme požiadali jej predsedu p. Mariána Matejovie.

Aké výsledky dosiahli jednotlivé družstvá a pod vedením koho?

Náš klub TJ Partizán Ľubela má vytvorené štyri družstvá, z toho tri mládežnícke a jedno hlavné, A^a mužstvo. V našom okrese je len pár obcí, v ktorých funguje toľko družstiev v obci hrajúcich aktívne futbal. Dokonca by som ich zrátal na jednej ruke. No a s výsledkami začnem od najmenších...

Malí žiačikovia hrajúci Kormanov pohár U13 a po jesennej časti 2018 sú na úctyhodnom 3. mieste vo svojej skupine. Tomuto družstvu nemalo svojho času

venuje ich tréner, masér, lekár, vedúci a niekedy aj ich, OTEC“ Peťo Droppa z Ľubele.

Ten istý Peťo vedie aj starších žiakov, ktorí sú momentálne najväčšou pýchou Ľubelského futbalu, a momentálne kralujú bezkonkurenčne na 1. mieste vo svojej kategórii U15 v našom okrese. Peter Droppa venuje týmto mladším aj starším žiakom nemalú pozornosť. Okrem pravidelného herného tréningu majú deti s ním aj osobné konzultácie a prípravy na jednotlivé majstrovské futbalové zápasy. V mene svojom aj v mene výboru TJ mu vyslovujem veľkú vďaku za jeho precíznu mravenčiu prácu. Pred začiatkom nového jesenného ročníka visel veľký otáznik nad dorasteneckým družstvom. Chlapcov v tomto veku ubudlo a nám – vedeniu TJ neostalo nič iné pre záchranu dorastu, ako ich prihlásiť do súťaže kategórie, U19 dorast

malý futbal". V tejto súťaži hrá 8 hráčov proti 8 hráčom na skrátrenom ihrisku od šestnástky po šestnástku. Urobili sme to kvôli chlapcom, ktorí majú chuť hrať futbal, trénovať a proste sa hýbať, a nehrať futbal len na počítačoch alebo X-boxoch. Aj preto sme museli, vďaka zafinancovaniu našej obce Ľubela, zakúpiť na túto ich súťaž nové bránky s rozmermi 2x5 metrov, ktoré využívajú všetci aj na tréningový proces.

Dorastenci pracovali v jesennej časti pod vedením Andreja Suchého a Jožka Oška ml., pričom piatkové tréningy mali chlapci spojené s hlavným, A" mužstvom, čo si chlapci aj veľmi pochvaľovali. Myslíme si, že to prinieslo aj svoje ovocie. Mládenci dorastu sú po jeseni vo svojej súťaži právom na krásnom 1. mieste. Verím, že po zimnej príprave nás bude naša mládež aj naďalej v jarnej časti prekrásne reprezentovať, a zároveň robiť dobré meno nielen klubu TJ Ľubela, ale aj našej obci.

V lete sme privítali nového trénera, A" mužstva, skúseného p. Romana Vavroviča, ktorý nahradil vtedajšieho trénera a brankára v jednej osobe, p. Tomáša Hvosťika. Tomáš dostal v letnej prestávke lukratívne ponuky do vyšších súťaží v LM, ako aj v LH. Jeho rozhodnutie sme plne rešpektovali. Touto cestou by som mu chcel v mene hráčov aj výboru TJ poďakovať za jeho výborne odvedenú obetavú prácu v klube. Tomáš nebol chalan len ako tréner a spoluhráč, ale aj poradca, psychológ, lekár a niektorým aj ako ich, brat"... S pánom Romanom Vavrovičom sme nastúpili na pokračovanie cesty kvalitného futbalu, o čom svedčia aj výsledky „Áčka“ po jeseni 2018. Mužstvo prehralo po 13 kolách jesene súťaž až v poslednom kole na ihrisku v Ludrovej, a aj to veľmi nešťastne. Sme na špici tabuľky na 3. mieste. Myslím si, že sme svojou hrou mali a máme na omnoho viac, len nám veľmi veľa krát, vo veľa zápasoch chýbalo futbalové šťastie. Ale taký je futbal a hrá sa na góly a nie na krásu, ako ho už druhý rok hrajú naši dospelí chlapci. Výsledky našich všetkých družstiev sú po jesennej časti súťaže 2018/2019 pre Ľubelu historicky famózne a právom patríme na popredné priečky vo všetkých kategóriách!!!

Ako to vyzerá s hráčmi?

S hráčmi to vyzerá premenlivo. V lete sa do „Áčka“ vrátil z Partizánskej Ľupče Kubko Kúkol, ktorý sa hneď v príprave zranil, a tak v „majstrákokoch“ nastupoval len sporadicky na konci stretnutí. Zo Svätého Kríža sa z hostovania vrátil Vladimír Oško. Do kádra nám prišiel pomôcť aj ďalší Ľubelec Tomáš Kandra, ktorý má bohaté skúsenosti z vyšších súťaží a je prínosom pre celé mužstvo. Okrem nich som dotiahol do nášho kádra „Áčka“ aj talentovaných mladíkov odchovaných Tatranom Liptovský Mikuláš – Jakub

Uličného a Petra Dunaja. Menovaní chalani si svojimi výkonmi výborne zastali úlohy dané trénerom Vavrovičom v mužstve. Do mužstva prišiel aj najskúsenejší „harcovník“, so skúsenosťami z 3. ligy, p. Michal Hoško, hrajúci s neskutočným prehľadom a rozdávací múdre bratské rady iným spoluhráčom. V dnešnej dobe sa na dedinách už nehrať futbal (takpovediac) so svojimi chlapcami, ako by si to predstavovali niektorí kritici. To dnes už proste neexistuje!!! Neexistuje to ani v tých najnižších súťažiach. A preto, keď o niečo chcete hrať, alebo hrať na vyššej úrovni, tak musíte dopĺňať káder kvalitnými hráčmi z iných klubov hrajúcich vyššie súťaže. Samozrejme, do „Áčka“ sú zapájaní aj niektorí hráči z dorastu, kde niektorí z nich sa celkom chytajú svojej šance a verím, že budú prínosom do budúcnosti pre naše hlavné mužstvo.

Ktorí sú najúspešnejší hráči v TJ Partizán?

Nechcem ani nebudem vyzdvihovať najlepších, najúspešnejších hráčov, najmä z mládeže určite nie. Ich výsledky sú úspechom celých kolektívov, spolupráce celého mužstva od brankárov až po najlepších strelcov, a samozrejme až po taktiku trénerov. Ani v „Áčku“ si netrúfnem povedať, kto by bol „ťahúňom“ mužstva, pretože v každom zápase to bol vždy niekto iný, ktorý bol v tom momente hviezdou zápasu. Takže naše mužstvá vždy dosiahli kolektívne výkony, ktorých čerešničkou sú ich už spomínané umiestnenia v tabuľkách. V mesiaci september sme za podpory obce a v spolupráci s p. starostom Erikom Gemzickým ocenili najlepších hráčov mládeže za sezónu 2017/2018. Na tomto stretnutí sa deťom odovzdali darčkové predmety.

Ďakujem za veľmi peknú a hlavne úprimnú odpoveď. Máš pravdu a úplne s tebou súhlasím, že v každom zápase zažiarí nejaká iná hviezda. Aké ciele majú družstvá so svojimi trénermi?

Cieľom všetkých našich družstiev od najmenších až po „Áčko“ je hrať kvalitný futbal, baviť divákov. Udržať hlavne mladých, aby fungoval v budúcnosti mládežnícky futbal. Súčasný prestupový poriadok vo futbale na Slovensku je ale veľmi krutý pre dedinky a obce. Umožňuje totiž prestupy hráčov (najmä mladistvých) bez akéhokoľvek súhlasu materského klubu. Znamená to, že vychovávať „hráčikov“ od malička, ktorých tréneri okrem tréningového procesu učia viazať šnúrky na kopačkách, cikať do WC so zdvihnutou doskou... a keď chlapec dozreje a myslíte si o ňom, akým bude prínosom pre náš futbal a klub, zrazu mu niekto sľúbi voľný lístok (napr. do Bešeňovej alebo Tatralandie) a prestúpi do klubu k tomu, kto mu ten lístok sľúbil. Tento prestupový systém je celý „chorý“,

s ktorým ako klub nezmôžeme nič. Preto veľa klubov v okrese svoju mládež vôbec ani nevychováva, nebuduje, pretože to stojí nemálo peňazí, času, a hlavne pevné nervy trénerov či vedúcich mužstiev.

Som veľmi rada, že o týchto veciach hovoríš otvorene, lebo veľa ľudí o takýchto, dovoľm si povedať nekalých praktikách, nevie. O to viac si treba naozaj vážiť mravenčiu robotu v TJ. Aké sú plány s obnovou tribúny, ihriska a ako sa využíva multifunkčné ihrisko?

V roku 2019 chceme v spolupráci s miestnymi živnostníkmi natrieť drevený obklad na tribúne a zrenovovať rozhlas a ak sa podarí, tak aj striedačky. Ihrisko je v zlom stave. Máme najhoršiu hraciu plochu ihriska v okrese na pomer súťaže, ktorú hráme. Je dosť zničená aj tým, že na nej pôsobia štyri aktívne družstvá. Pokiaľ sa nenájde nejaký veľký sponzor-investor na obrovskú investíciu, na takúto renováciu plochy TJ financie nemá. No napriek tomu každý rok hnojíme, valcujeme, sčasti polievame a pravidelne kosíme trávnik, aby sme ho dosiahli aspoň na takú úroveň, akú treba. V tomto roku sme začali s budovaním zábradlia okolo ihriska. Podarilo sa zabetónovať stĺpiky a na jar 2019 dokončíme, dozváraime zábradlia okolo celého ihriska. Táto práca, a hlavne investícia, je tiež veľmi finančne náročná. Treba nám ešte zakúpiť 200 metrov železného materiálu. Práce si vykonávame v rámci klubu svojpomocne. Multifunkčné ihrisko je využívané pribežne. V letných mesiacoch je vyťažené mládežou a volejbalistami. Naše mužstvá z TJ ho používajú najmä v zimnom období, keď na ňom nie je sneh, ale v priebehu roka sa nájdu aj nejaké partie na zahratie futbalu.

Aká bude zimná príprava?

Zimná príprava začne v novom roku v telocvični ZŠ. Mladší aj starší žiaci budú v telocvični až do marca, potom sa presunú na multifunkčné ihrisko a vo februári alebo marci sa zúčastnia nejakého žiackeho turnaja organizovaného Liptovským futbalovým zväzom. Dorastenci začnú tiež zimnú prípravu v telocvični, kde jeden z tréningov bude spojený s „Áčkom“. Taktiež keď sa oteplí, tak sa chlapci presunú na multifunkčné ihrisko, poprípade na prírodný trávnik, a niektorí šikovní chlapci budú zaradení aj do prípravných zápasov „A“ mužstva. Príprava dospelých bude absolvovaná len sporadicky v telocvični, ostatná ich príprava bude rôzna. Náš klub TJ Ľubela je prihlásený do zimného turnaja o Pohár predsedu Liptovského FZ, kde sa stretnutia budú odohrávať na umelých trávnikoch v LM alebo RK. Všetko ukáže čas, aké bude vylosovanie spomínaného turnaja. Podľa toho si prispôbíme

aj tréningy. Na zimných prípravách si dáme záležať, aby sme mohli naštartovať jarnú časť súťaže naplno pripravení!!!

Aké zmeny budú v družstvách, ak budú?

Zmeny v družstvách??? Fúúú... Dúfam, že sa nič negatívne nestane, nezmení, lebo si myslím, že to všetko funguje správne. Mladších aj starších žiakov aj naďalej povedie Peter Droppa. Pre dorast momentálne hľadáme trénera, ktorý by nahradil doterajších pracovne vyťažených trénerov. U dospelých sme sa aj naďalej dohodli na spolupráci s p. Romanom Vavrovičom, s ktorým pracujem aj na menšom doplnení kádra. Verím, že po zime nám odíde čo najmenej hráčov, alebo nebodaj skončí. Nebol by som rád, aby sme boli nútení dopĺňať káder na poslednú chvíľu pred začiatkom súťaže. Taktiež pevne verím, že niektorí naši dlhodobí zranení hráči sa dajú dokopy a zapoja sa do zimného prípravného procesu ako napr. Jakub Kúkol, Rado Bella alebo Peťo Oško ml., ktorí by boli určite obrovským prínosom na ihrisku alebo v kabíne.

Ako hodnotíš činnosť TJ?

Telovýchovná jednota ako celok si myslím, že funguje. Väčšinu vecí týkajúcich sa klubu riešim osobne ja, telefonicky, emailom, a niektoré vážnejšie situácie prejednávame na zasadnutí výboru TJ. V podstate to, či „funguje alebo nefunguje TJ“, je na posúdenie iných ľudí. Osobne si myslím, že nie sme nečinní, ale ak má niekto iný názor, alebo chce niekto pridať ruku k dielu, priniesť novú myšlienku, nový názor, tak sme otvorená partia – organizácia, a nebránime sa vôbec zmenám. Všetky námety a nové nápady vo zveladení alebo zmene v TJ budú vítané.

Ako je to s podporou obce, sponzormi?

Za môjho pôsobenia predsedu TJ si vysoko vážim a cením spoluprácu s p. starostom Erikom Gemzickým, ako aj s obecným zastupiteľstvom, ktoré so mnou spolupracuje na fungovaní TJ, ale aj rozvíjaní tohto športu v obci Ľubela. Dosť veľkú časť príjmu do pokladnice TJ si vieme získať z poukázaných 2% zo zaplatenej dane. Tu chcem poďakovať p. Katke Tholtovej pri získavaní týchto financií. Chcem poďakovať najväčším sponzorom, ktorí nás podporujú v priebehu celého roka, a to obci Ľubela, firme Farmavet, Stavivám Ľubela a firme Slovekon, ale aj ostatným živnostníkom, podnikateľom a firmám, ktorí nás podporili, či už materiálne, pracovne alebo finančne. Každý z Vás, kto nás podporil, sa tam niekde nájde. Veľké ĎAKUJEME!!! Prajem všetkým príjemné prežitie vianočných sviatkov a šťastný nový rok 2019.

-jm-

NÁDEJNÝ LYŽIAR ADRIÁN KUBÍK



Adrián s Mikaela Shiffrin

Priblíž našim čitateľom, akému športu sa venuješ a odkedy?

Venujem sa zjazdovému lyžovaniu od mojich 5. rokov. Trénujem a pretekám v disciplínach: obrovský slalom, slalom a tento rok pribudne Super G. Som členom lyžiarskeho klubu: KAL JASNÁ (www.kaljasna.sk).

Prečo si si vybral práve tento šport? Čo je na ňom zaujímavé?

K tomuto športu ma priviedli rodičia a hneď od prvej chvíle sa mi veľmi zapáčil.

Adrenalin z jazdy, radosť z úspechu, pobyt na čerstvom vzduchu a dobrý kolektív s trénermi, ktorých máme v klube, to všetko sú veci, pre ktoré tento šport robím s láskou.

Venuješ sa lyžovaniu aj súťažne? Ak áno, na akých súťažiach si sa zúčastnil a aké boli Tvoje umiestnenia?

Áno, lyžovaniu sa venujem aj súťažne. Reprezentujem Klub alpského lyžovania v Jasnej a pretekám v Slovenskom pohári a Pohári Liptova. Slovenský pohár sa zvyčajne skladá z ôsmich pretekov v rôznych strediskách na Slovensku a v kategórii štartuje zhruba stovka pretekárov z celého Slovenska. Pohár Liptova sa skladá zo šiestich pretekov, ktoré sú v strediskách na Liptove a Orave, a v každej kategórii štartuje asi 25 pretekárov z Liptova a pár pretekárov z Oravy.



Moje doterajšie úspechy sú:

V roku 2015/2016 v kategórii mladších predžiakov som sa umiestnil celkovo na 3. mieste v Slovenskom pohári. V pohári Liptova som sa umiestnil celkovo na 1. mieste

V roku 2016/2017 v kategórii starších predžiakov som sa umiestnil celkovo na 9. mieste v Slovenskom pohári. V pohári Liptova som sa umiestnil celkovo na 3. mieste

V roku 2017/2018 v kategórii starších predžiakov som sa umiestnil celkovo na 6. mieste v Slovenskom pohári. V pohári Liptova som sa umiestnil celkovo na 1. mieste

Za veľký zážitok pokladám aj to, že sme sa aktívne ako klub zúčastnili akcie Svetového pohára žien v zjazdovom lyžovaní, ktorý bol v Jasnej v roku 2016. Tu som mal možnosť sprevádzať hviezdu tohto športu Mikaelu Schiffrin pri losovaní jej súťažného čísla. Tiež sme sa ako klub podieľali na otváracom ceremon-

niáli zjazdom s vlajkami.

V čom je náročná táto záľuba?

Táto záľuba je náročná hlavne na sklbenie lyžovania a školských povinností, a tiež je dôležitá silová a kondičná príprava. Trénujeme 10 mesiacov v roku. Mimo zimných mesiacov je to silový a kondičný tréning. Počas jesene zvyčajne absolvujem dva týždňové sústreďenia na Rakúskom ľadovci Stubai Gletscher, kde po náročných tréningových dňoch musím dobiehať zameškané učivo. Počas zimnej sezóny, kedy trénujeme v domovskom stredisku v Jasnej, máme ranné tréningy 4x do týždňa. Tréning prebieha od 7,00 do 10,30 hod., čiže aj túto neprítomnosť v škole musím dobiehať.

Týmto chcem poďakovať pani učiteľkám, ale hlavne p. uč. Kacerovej, že majú so mnou trpezlivosť.

Ako vyzerá týždeň športovca v tréningovom režime?



V zimných mesiacoch trénujeme počas týždňa 4x na lyžiarskych svahoch a 1 – 2- krát v telocvični alebo v posilňovni. Mimo zimnej sezóny trénujeme v telocvični, posilňovni, obratnosť na kolieskových korčuľach, turistika, gymnastika, bicykel, beh, atď. Mimo zimnej sezóny sa venujem aj futbalu, hrávam za náš obecný klub Partizán Ľubela v družstvách U13 a U15.

Podporuje Ťa tvoja rodina? Prípadne venujú sa aj Tvoji rodičia tomuto športu?

Samozrejme ma moja rodina podporuje, bez toho by to nešlo. Rodičia sa lyžovaniu venujú rekreačne, ocino niekedy pomáha pri mojich tréningoch a pre-

tekoch.

Aké sú Tvoje plány do budúcnosti?

V tejto sezóne som už v žiackej kategórii. Táto kategória si už vyžaduje omnoho viac času na prípravu a tréningy. Tiež finančne je táto kategória o niečo náročnejšia ako to bolo doteraz.

Vždy po sezóne vyhodnotíme splnenie mojich cieľov a spolu s trénermi a rodičmi stanovíme ďalší plán. Ďalšie sezóny budú závisieť od lyžiarskych výsledkov a výsledkov v škole. Veľmi by mi pomohlo, keby sa našiel sponzor pre tento krásny, ale finančne veľmi náročný šport.

-jm-

100 ROKOV MODERNEJ ŠTÁTNOSTI

Rok 2018 vo svojom závere sa niesol na Slovensku ako aj v Čechách v znamení osláv 100. výročia vzniku Československa. Boli to nielen oficiálne oslavy v podobe štátneho sviatku 28. októbra v Českej republike tak, ako bol tento sviatok zaužívaný počas existencie Československa v jeho rôznych politických a spoločenských podobách. Bol to aj trochu špecifický, jednorazový sviatok v Slovenskej republike, ktorým súčasné vedenie štátu vyjadrilo postoj, že pre Slovensko je v tomto kontexte ešte významnejším dňom, ako samotné vyhlásenie o vzniku štátu, deklarovanie, že sa k nemu Slováci hlásia z vôle národa a nie rozhodnutím domácich či zahraničných politických elít tej doby. Stalo sa tak 30. októbra 1918 v Turčianskom Svätom Martine podpísaním tzv. Martinskej deklarácie, v historických prameňoch skôr známej pod oficiálnym názvom Deklarácia slovenského národa, ktorá bola schválená Slovenskou národnou radou.

Naplnenie tohto stáročného úsilia Slovákov vymaniť sa z vôle, často skôr svojvôle výbojných a silnejších susedov, nedospelo do tohto dejinného zlomu, ani rýchlo ani náhodne. Ako všetkým udalostiam, ktoré zásadne točili kormidlom dejín, aj v tomto prípade prispeli existenčné spoločenské otrasy, po ktorých už spoločnosť nie je ochotná akceptovať doterajšie pravidlá a hodnoty. Milióny obetí na frontoch, a prvýkrát v dejinách v masovom meradle aj v zázemí, boli dôsledkom neschopnosti monarchií tej doby vyrovnať sa s všestrannými zmenami v medzinárodnej a vnútornej politike inak ako vojenskou silou. Práve v týchto vojnových konfliktoch jednotlivci aj celé národy najviac pociťujú frustráciu z toho, že zástava, pod ktorou prelievajú krv, je zástavou, ktorá požaduje ich obete, ale vyznamenania a úspechy dekorujú iných.

To si na medzinárodnej scéne ako prvý všimol a ve-

rejne na túto nespravodlivosť poukázal vtedajší americký prezident Woodrow Wilson, ktorý aj na základe vojen vedených v záujme iných formuloval a deklaroval právo národov na samourčenie.

Ak odhliadneme od ďalších desiatok viac či menej významných dejinných udalostí vedúcich ku vzniku Československa, pre nás Liptákov je zvlášť potešiteľné, že asi najvýznamnejšia z nich sa uskutočnila niekoľko mesiacov pred týmto pamätným dňom v Liptovskom Mikuláši. Mikulášska rezolúcia, tiež známa ako Mikulášsky manifest z 1. mája 1918, ktorá bola formulovaná a prednesená pred budovou Čierneho orla v Liptovskom Mikuláši politikom a lekárom Vávrom Šrobárom z Ružomberka, bola prvým zhromaždením, kde okrem odmietnutia vojny, maďarského šovinizmu a teroru, verejne deklarovala záujem o vytvorenie československej štátnosti.

Závery prijaté, na tú dobu nevídane veľkého asi trojtisícového zhromaždenia, boli v Šrobárových formuláciách, v ktorých hovoril o potrebe sebaurčenia všetkých národov žijúcich v monarchii, vrátane „uhorskej vetvy československého kmeňa“, boli neskôr pozmenené a viac orientované na zdôraznenie potrieb slovenského národa. To nič nemení na skutočnosti, že s ďalšími ružomerskými priateľmi (napr. Karolom Hušekom, Jánom Burianom), ako aj významnou časťou mikulášskeho evanjelického duchovenstva boli autormi myšlienky, ktorá sa od 28. 10. 1918 stala skutočnosťou.

Liptáci patrili medzi najpočetnejšie zastúpené slovenské regióny aj na vrcholovom stretnutí vedúcim k schváleniu a pripojeniu sa k československej štátnosti formou Martinskej deklarácie, ako prvého oficiálneho aktu prijatého kreovanou Slovenskou národnou radou. Z viac ako 200 účastníkov z celého Slovenska sa za región Liptov zúčastnilo mnoho

významných osobností. Pokiaľ v zahraničí pôdu pre vznik Československa najviac za Slovákov pripravoval M. R. Štefánik, na domácej pôde to bol práve Vavro Šrobár, ktorý stál za všetkými podstatnými aktivitami, ktoré vyústili do vzniku spoločného štátu. Deklarácia v Martine bola príležitosťou, aby tok dejín menili aj ďalšie významné osobnosti Liptova. Z tých, ktorí sa na rozdiel od množstva ďalších zapísali aj do prezenčnej listiny, možno menovať napr. Jozef Uram, Ivan Trnovský, Miloš Šimko, Ján Ružiak, Fedor Ruppelt, Vladimír Makovický, Ján Krivoss, Ján Janček, Jozef Fábry, aj samotný Vavro Šrobár, len krátko predtým prepustený z maďarského väzenia odsúdený za Mikulášsky manifest, a iné osobnosti nášho regiónu.

V kontexte s tým, akú odvahu a entuziazmus museli všetci národovci v tomto období preukázať, ako aj násilie, ktoré sa obrátilo nielen proti nim, ale proti všetkým, ktorých monarchia pokladala za rozvratníkov, je nemiestne, ak súčasní niektorí takmer novinári, či iné verejne činné osoby sa zamýšľajú nad tým, či táto zmena bola vôbec potrebná.

Je potupou všetkých účastníkov vzbury v Kragujevci, ak sa niekto pýta, či zmluva z Trianonu bola

adekvátnym politickým riešením a či prílišnou intenzitou nedolažila na niektoré národy. Ak hovoríme o všadeprítomných konšpiráciách, treba sa pýtať, či k ich vrcholu nepatria aj také vyjadrenia, niektorých tiež historikov, ktorí by radi presvedčili nielen nás, ale aj okolitý svet, že vznik Československa inicioval o dve desaťročia najstrašnejší vojnový konflikt v dejinách ľudstva.

Preto nešpekulujme, opierajme sa o fakty, objektívne hodnotme, kam sa Slovensko z hlbokého feudalizmu dostalo za niekoľko rokov od vzniku tzv. prvej republiky. Kto nevidí, že medzivojnové Československo patrilo k európskej špičke priemyselne vyspelých krajín, nemožno poprieť, že aj povojnové spriemyselnovanie Slovenska zmenilo našu krajinu na niečo, čo by určite nebolo možné dosiahnuť v rámci monarchie.

Slovensko dnes dosiahlo vyššiu úroveň rozhodovania o svojom politickom a hospodárskom smerovaní. Nemožno však poprieť, že spoločný štát nás v danej etape vývoja významne posunul vpred a vytvoril podmienky pre ďalšie dozrievanie a rozvoj samostatnej štátnosti.

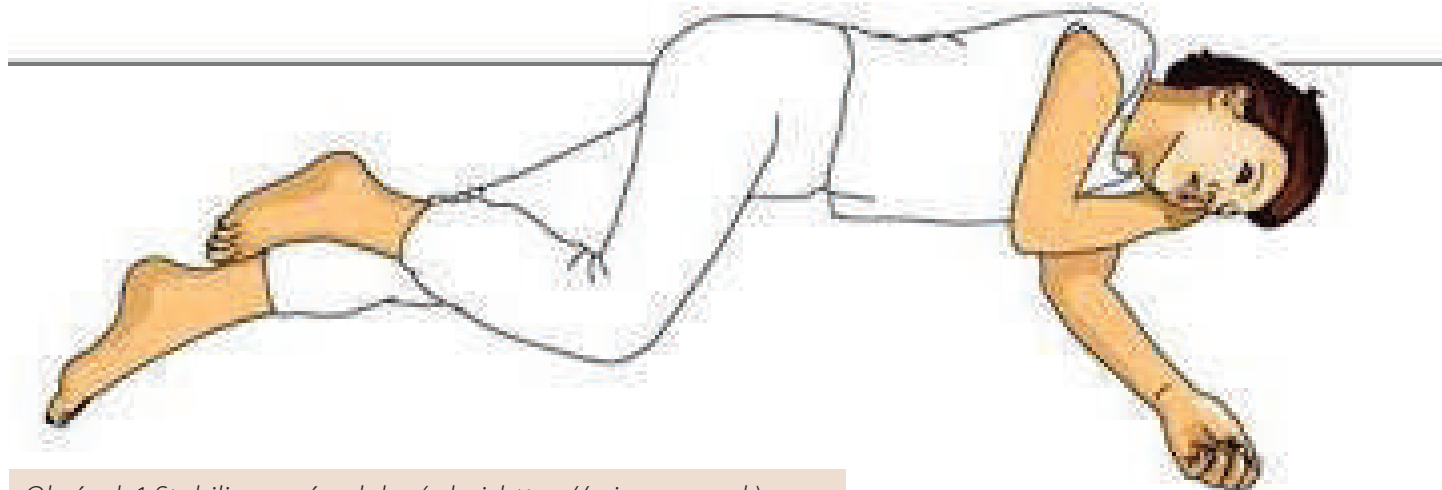
-sm-

NAŠE ZDRAVIE

Stabilizovaná poloha ako súčasť prvej pomoci

Stabilizovaná poloha je špeciálna poloha využívaná v rámci poskytovania prvej pomoci človeku v bezvedomí, ktorého do stabilizovanej polohy ukladáme vtedy, keď okrem toho, že je v bezvedomí (ale zároveň dýcha), vracia alebo krváca z úst, prípadne je prítomné riziko vracania. Túto polohu nemožno využiť v prípade, že ide o bezvedomie vzniknuté následkom úrazu (napr. náraz, pád z výšky a podobne). V prípade,

že máme podozrenie na vážnejšie poranenie spojené s vnútorným krvácaním, alebo sa obávame zlomeniny chrbtice, postihnutého do stabilizovanej polohy vôbec neukladáme, iba zabezpečíme priechodnosť dýchacích ciest. U postihnutého v stabilizovanej polohe kontrolujeme základné životné funkcie (dýchanie, činnosť srdca, vedomie) v krátkych časových intervaloch, aby sa prípadná zástava činnosti odhalila čo najskôr, a hneď sa začalo s kardiopulmonálnou resuscitáciou.

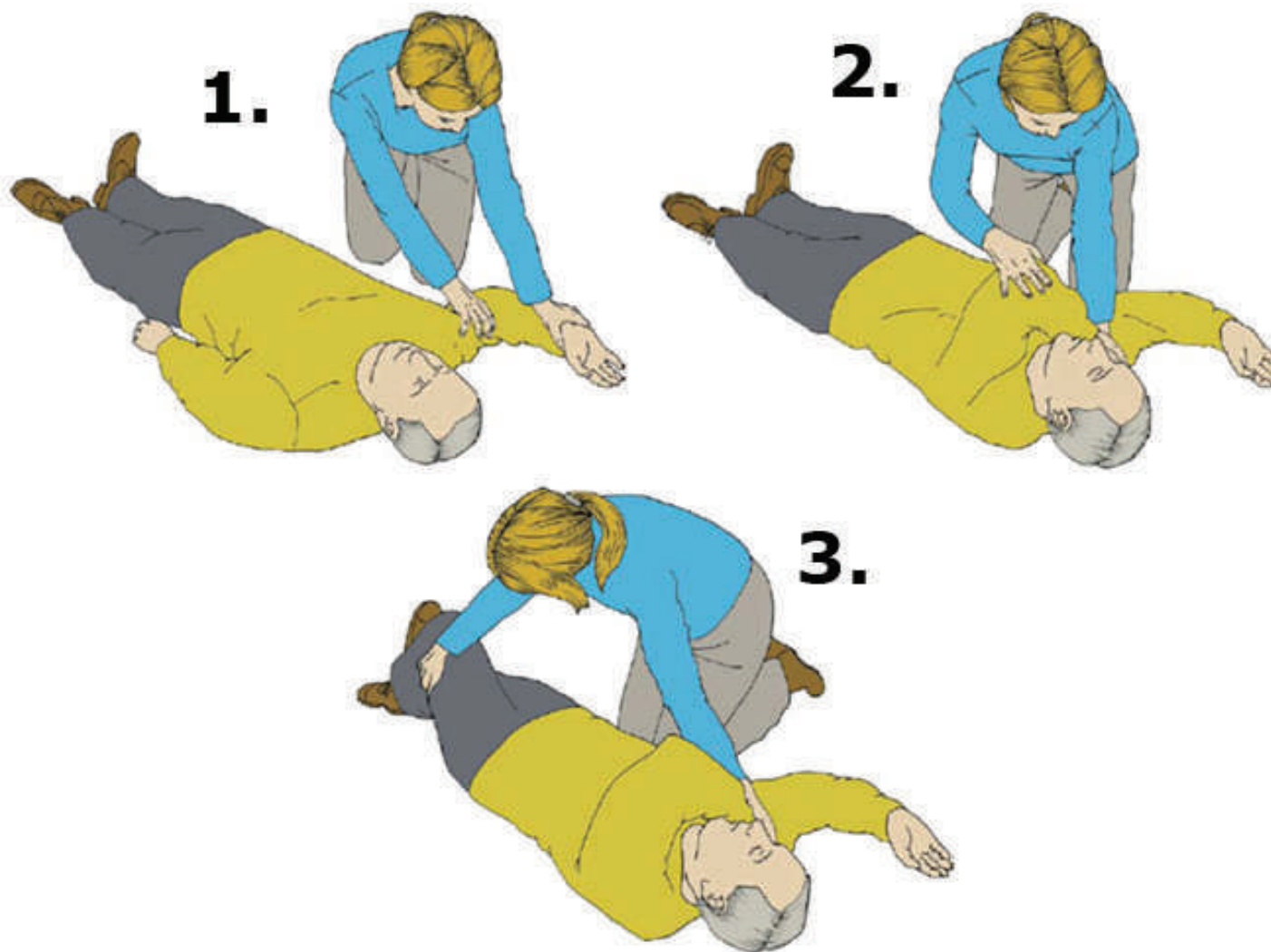


Obrázok 1 Stabilizovaná poloha (zdroj: <https://primar.sme.sk>)

V stabilizovanej polohe môže postihnutý voľne dýchať a nehrozí mu vdýchnutie prípadných vývratkov. Poloha končatín udržiava jeho telo v stabilizovanej a bezpečnej polohe. Môže byť uplatnená na pravom alebo ľavom boku. Do stabilizovanej polohy však ukladáme postihnutého až po zistení, že normálne dýcha, a po ošetrení viditeľných poranení. Ako už bolo uvedené vyššie, nikdy neukladáme do tejto polohy človeka, u ktorého predpokladáme úraz chrbtice a ťažkých poranení! Po uložení do stabilizovanej polohy okamžite voláme záchranú zdravotnú službu a človeka v bezvedomí nikdy nenechávame samého (sme povinní počkať na príchod profesionálnych záchranárov a odovzdať im cenné informácie o stave postihnutého a našich intervenciách pri poskytovaní prvej pomoci).

Postup uloženia postihnutého do stabilizovanej polohy je znázornený na obrázku 2.

-mm-



Obrázok 2 Postup uloženia postihnutého do stabilizovanej polohy (zdroj: <http://www.bikeandride.cz>)

EKO ALARM

Už v minulom čísle novín sme čitateľov informovali o pilotnom ročníku environmentálneho projektu Eko Alarm, do ktorého je naša základná škola zapojená. Do konca kalendárneho roku so žiakmi, ktorí projekt realizujú, zaškolíme všetky deti na našej škole ohľadom správneho separovania a čo najmenšieho produkovania odpadu. Lektorka zo Živice, mimo-
vládnej neziskovej organizácie, absolvovala s našimi žiakmi moduly, na ktorých sa učili meniť prístup k životnému prostrediu. Akčná skupina starších žiakov

sa pomocou rovesníckeho vzdelávania pripravovala s mentorkou a poskytnuté informácie ďalej tlmočila žiakom našej školy. Zmena myslenia u ľudí musí začať od detí a mládeže. Už v mladom veku by mali získavať správny postoj k životnému prostrediu. Téma triedenia a minimalizácie odpadu na Slovensku čoraz častejšie rezonuje, musíme však začať od našich najmenších a robiť na školách osvetu.

Každá trieda má koše na papier a plasty, vyrobené zo starých Curaprox kefiiek, ktoré škola dostala z pro-

jektu. Na Slovensku sa ročne predá viac ako 3 milióny zubných kefiek CURAPROX, tie po použití skončia na skládkach alebo v spaľovniach odpadov. Strácame tak druhotné suroviny, ktoré sa dajú využiť na výrobu iných plastových výrobkov. Prosíme obyvateľov našej obce, aby prispeli starými zubnými kefkami ľubovoľnej značky, ktoré budeme zbierať do marca, môžete ich poslať po našich žiakoch, ktorí ich odovzdajú, získame tak ďalšie koše na triedenie odpadu. Veľmi nás potešilo, že sme boli zapojení do projektu, na koľko množstvo odpadu je alarmujúce. Chceme, aby

absolventi nasej školy boli motivovaní k separovaniu a predchádzali vytváraniu odpadu. Žiaľ, najčastejším miestom, kde končia odpady na Slovensku, je skládka. V tomto smere patríme medzi najhoršie krajiny Európskej únie. Chceli by sme, aby naše Slovensko na tom bolo lepšie a veríme, že k tomu prispajú aj takéto ekologické programy, v ktorých chceme pokračovať aj v ďalších školských rokoch. Environmentalna výchova by mala byť dôležitou súčasťou nášho života.

-em-

SCHVÁLENÝ KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Obecné zastupiteľstvo v Ľubeli schválilo na svojom zasadnutí dňa 19. 10. 2018 uznesením č. 36/2018 Komunitný plán sociálnych služieb obce Ľubela na roky 2019 – 2023.

Hlavným cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je rozšírenie už fungujúcich sociálnych služieb v obci a jej okolí, doplnením o služby, ktoré sú aktuálne dopytom zo strany obyvateľstva so zameraním sa na cieľové skupiny. KPSS dopĺňa celkový rozvojový plán obce (Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja – PHSR), v ktorom sú už zahrnuté projekty spadajúce do sociálnej oblasti. Sú to plánované rekonštrukcie a modernizácia budov, v ktorých sa poskytujú služby obyvateľom obce, vrátane odstraňovania architektonických bariér v interiéroch i exteriéroch, rekonštrukcia telocvične, ktorá slúži širokej verejnosti, plánovaná komplexná rekonštrukcia kultúrneho domu, prípadne aj zdravotného strediska. Významná je aj plánovaná výstavba nových nájomných bytov v obci, ktorá sa aktuálne realizuje. V nadväznosti na PHSR a jeho prioritami sme stanovili priority KPSS, ktorý ho dopĺňa s realizáciou na obdobie rokov 2019 – 2023. Nasledovné ciele a priority KPSS vychádzajú zo zistených skutočností a z analýz požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb:

Priority:

A) Zlepšiť prístup občanov k informáciám zo sociálnej oblasti:

Aktivita č. 1: Zriadiť na webovej stránke obce www.lubela.sk priečinok „Sociálny sprievodca“, kde sa budú nachádzať informácie pre občanov o sociálnych službách a možnostiach sociálnej pomoci.

Aktivita č. 2: Vypracovať príručku „Prehľad sociálnych a súvisiacich služieb v obci Ľubela a jej okolí“.

Aktivita č. 3: Poskytovať základné sociálne poradenstvo v obci.

B) Stratégia rozvoja služieb pre zdravotne postihnutých občanov a občanov v dôchodkovom veku:

Aktivita č. 1: Pokračovať v zabezpečovaní stravovania pre seniorov v tunajšej Základnej škole s materskou školou.

Aktivita č. 2: Pokračovať v odstraňovaní technických bariér verejných priestranstiev a miestnych komunikácií.

Aktivita č. 3: Budovať stavby a objekty verejných inštitúcií v obci s bezbariérovým prístupom, a tým zabezpečiť integráciu ŤZP do spoločnosti.

Aktivita č. 4: Podporovať výstavbu bezbariérových bytov v obci.

Aktivita č. 5: Zefektívniť spoluprácu s Územným spolkom SČK Liptov a propagovať ich možnosti pomoci v prospech ŤZP občanov (prepravná služba, požičiavanie kompenzačných pomôcok a iné).

Aktivita č. 6: V nevyhnutných a odôvodnených prípadoch zabezpečiť poskytovanie opatrovateľskej služby občanom v ich prirodzenom prostredí.

Aktivita č. 7: Pokračovať v každoročnom organizovaní stretnutia starostu obce s jubilantmi v rámci Mesiaca

úcty k starším.

Aktivita č. 8: Podporovať činnosť základnej organizácie Jednoty dôchodcov v obci.

C) Stratégia podpory tradičného modelu rodiny:

Aktivita č. 1: Pokračovať v organizovaní uvítania detí do života spojeného s odovzdaním symbolických darčiek deťom s trvalým pobytom v obci.

Aktivita č. 2: V rozpočte obce vyčleniť dostatočný objem finančných prostriedkov na sociálnu pomoc pri riešení krízovej situácie fyzických osôb, rodín v hmotnej núdzi, ŤZP, a tiež na uspokojenie základných životných potrieb fyzických osôb a rodín, na prevenciu vylúčenia fyzických osôb z rodiny.

Aktivita č. 3: Spolupracovať s Územným spolkom SČK Liptov pri potravinovej pomoci odkázaným rodinám.

D) Stratégia rozvoja komunálnych služieb pre dlhodobo nezamestnaných občanov:

Aktivita č. 1: Reagovať na relevantné výzvy EÚ s cieľom získať finančné zdroje na zamestnávanie dlhodobo nezamestnaných osôb v oblasti komunálnych služieb v spolupráci s UPSVaR, ako aj samotnými nezamestnanými občanmi.

Aktivita č. 2: Pokračovať v možnosti zapojenia dlhodobo nezamestnaných do aktivačných prác v rámci obce a jej okolia.

E) Stratégia prevencie vzniku sociálno-patologických javov a sociálnej exklúzie:

Aktivita č. 1: Pokračovať vo vytváraní podmienok pre vytváranie voľnočasových aktivít všetkých vekových kategórií (multifunkčné ihrisko, futbalové ihrisko, detské ihrisko, posilňovňa, telocvičňa, kultúrny dom).

Aktivita č. 2: Aktívne sa zapájať do projektov a výziev zameraných na podporu preventívnych opatrení alebo výchovných programov a sociálnych programov.

Aktivita č. 3: V spolupráci so ZŠ s MŠ Ľubela organizovať prázdninové aktivity – napr. letné tábory pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Aktivita č. 4: Vykonávať monitoring počtu občanov bez prístrešia na území obce a sprostredkovať im pomoc pri hľadaní možnosti bývania.

Aktivita č. 5: Zamerať sa na riešenie nepriaznivej bytovej otázky pri narastajúcom počte nových žiadostí o nájomné byty.

Aktivita č. 6: Pokračovať v inštitúte osobitného príjemcu a v tvorbe splátkových kalendárov s neplatičmi, zamerať sa na znižovanie počtu dlžníkov voči obci.

Aktivita č. 7: Naďalej podporovať občanov v hmotnej a sociálnej núdzi a poskytovať im jednorazovú finančnú pomoc v zmysle platnej legislatívy a vnútorných predpisov obce.

Úplné znenie schváleného Komunitného plánu sociálnych služieb obce Ľubela na roky 2019 – 2023 je zverejnené na webovom sídle obce: www.lubela.sk.

-mm-

KRONIKA OBCE

V Slovníku slovenského jazyka sa význam slova „kronika“ vysvetľuje ako súhrn príbehov, zostavený podľa časového poriadku. Ide o literárny žáner, ktorý opisuje udalosti v časovom slede, v ktorom sa uskutočnili.

Zo Štatútu obecného kronikára obce Ľubela poslaním kroniky je ochrana kultúrno- historického a spoločenského dedičstva obce uchovaním podstatných informácií celoobecného významu pre potreby súčasných i budúcich generácií. Kronika prispieva

k rozvoju historického a kultúrno-spoločenského povedomia obyvateľov obce a ku vhodnej prezentácii života obce v rámci širšieho spoločenského kontextu.

Úlohou kroniky je vecne, chronologicky, písomne a obrazom zaznamenávať všetky významné skutočnosti celoobecného významu na základe priebežne získaných a neskreslene spracovaných podkladov o politickom, hospodárskom, kultúrnom, sociálnom, náboženskom a inom dianí v obci a o ľuďoch, ktorí pozitívne ovplyvnili chod obce a jej históriu.

A ako je na tom kronika obce?

V roku 1957 bol rozhodnutím Rady MNV vedením kroniky poverený pán Štefan Kollár – učiteľ Základnej školy v Ľubeli, ktorý spracoval dejiny obce od najstarších čias až do roku 1944 a vlastnú kroniku obce od SNP v r. 1944 do konca roka 1957 ako jednotný celok.

Od 1. januára 1979 sa stala kronikárkou obce pani Mária Zubajová, rodená Švecová, ktorú do funkcie kronikárky obce ustanovila Rada MNV v Ľubeli. Pani Zubajová pôsobila na ZŠ v Ľubeli od roku 1975 do roku 1982.

Pri príležitosti 700. výročia vzniku obce (r. 1278) sa pani Zubajová podieľala na spracovaní monografie obce Ľubela, ktorá zachytáva vlastivedno-historický vývoj obce od jej predpokladaného vzniku v r. 1278 až do roku 1978. Táto však v knižnej podobe nikdy nevyšla. Pri spomínanom výročí vyšiel v auguste 1978 len Spravodajca „Ľubela 700-ročná“. Potešiteľné je, že plánovaná monografia sa zachovala v rukopise a nachádza sa v obecných materiáloch. Pani Zubajová ako kronikárka obce spracovala i ročné zápisy za roky 1979, 1980, 1981, 1982, 1983.

K zmene vo funkcii kronikára došlo od 1. januára 1984, kedy sa rozhodnutím Rady MNV kronikárkou obce stala Irena Hrnčiarová, občianka obce Ľubela, učiteľka na dôchodku.

Pri príležitosti 725. výročia vzniku obce vypracoval na podnet obce „Náčrt dejín obce Ľubela pri príležitosti 725. výročia prvej písomnej zmienky o obci“ pán PhDr. Peter Vítek, vedúci pracoviska Archív Liptovský

Mikuláš.

V písomnej podobe je vypracované aj „Vystahovalectvo z obce Ľubela do USA v rokoch 1892 – 1924“, ktorého autorom je PhDr. Juraj Laššuth, uznávaný historik.

Z dostupných materiálov obce sú známe skutočnosti, že kronika obce nie je písaná viac ako 35 rokov. Obecné zastupiteľstvo sa touto situáciou viackrát zaoberalo a uznesením

Obecného zastupiteľstva v Ľubeli č. 31/2017 zo dňa 23. 11. 2017 bol schválený Štatút Obecného kronikára obce Ľubela a do funkcie obecného kronikára bola menovaná pani Mgr. Mária Kubíková od 1. januára 2018.

Pred obecným kronikárom stojí náročná úloha: zozbierať dostupné materiály o významných udalostiach, ktoré sa odohrali v obci od roku 1983 (kedy je posledný známy zápis v kronike), a postupne ich spracovať v ucelených celkoch a každoročne od roku 2018 spracovávať ročníkový zápis obsahujúci podstatné údaje o všetkých dôležitých oblastiach života obce.

Pri svojej práci uvíta kronikár obce spoluprácu s občanmi, ktorí akýmkoľvek spôsobom môžu byť nápomocní pri vyhľadávaní dostupných materiálov zo života obce, ktoré sa prípadne nachádzajú v domácich písomnostiach alebo kronikách (ide o rôzne dobové fotografie, spomienky rodičov, starých rodičov, rôzne dokumenty spojené so životom obce a pod.). Ak také písomnosti, dokumenty a fotografie máte, môžete ich priniesť do Obecnej knižnice v Ľubeli každý štvrtok od 13,00 do 17,00 hod.

Postupne budú na web stránke obce v okienku „Kronika obce“ zverejnené už dostupné materiály z histórie obce a od roku 2018 každoročne po schválení uznesením Obecného zastupiteľstva v Ľubeli aj ročné zápisy.

Mgr. Mária Kubíková, kronikárka obce

VEČER S KNIHAMÍ ALEBO GUSTI-ÓZNE ČÍTANIE

Už tretíkrát sme sa stretli v priestoroch Kaviarne Júlia s Petrom Gustávom Hrbatým. Prvé stretnutie bolo spojené s prezentáciou Peťovej knihy dramatických textov, ostatné dve nám oživil knižnými chuťovkami. Druhé pásmo Knihy o knihách bolo spestrené okrem výborne zvolených ukážok aj tematickými piesňami. Na poslednom stretnutí, ktoré nieslo názov „Rozprávky, ktoré nie sú pre deti“, zalovil po zaujímavých ti-

tuloch, ktoré nás preniesli do detských čias, pobavili, no zároveň poučili. Návštevníci týchto stretnutí s literatúrou sa zhodli, že podobné aktivity v našej obci majú zmysel a tešíme sa na ďalší Peťov knižný výber. Zároveň ďakujeme Janke Hollej za to, že poskytuje príjemný priestor kaviarne.

-em-

MENÁ, PRIEZVISKÁ A NAJMÄ PREZÝVKY V ĽUBEĽI

Každý človek v súčasnej dobe má svoje meno a priezvisko. Sú väčšinou tradičné, no s globalizáciou sveta sa vedľa týchto identít objavilo aj veľa pre danú oblasť nových. Aj v našej dedine pribudli mená ako Shannon, Henrich, Sabína a plno ďalších, a tiež nové priezviská. A tak keď starousadlík má povedať, kde v Ľubeľi býva človek s menom Milan Kriško alebo Ela Pavlaninová, asi povie neviem.

Ale boli časy, keď výmena osôb medzi dedinami či regiónmi na Slovensku bola malá, a tak sa stávalo, že v dedine bolo plno ľudí rovnakých mien a dokonca aj priezvisk. Trebárs od roku 1900 do roku 1910 dostalo pri krste meno Mária Kubíková päť novonarodených dievčat a podobne to bolo aj pri iných frekventovaných priezviskách ako trebárs Hrnčiar, Švec, Urban, Bubniak, Budvesel, a to robilo problémy pri situovaní úradných rozhodnutí ako dedičstvá alebo pri akte vysťahovania.

Ale vynaliezavosť ľudí nepozná hraníc, samozrejme nielen v Ľubeľi, ale po celom Slovensku, vznikol systém prezýviek, akýchsi pomocných prímiení, ktoré upresňovali danú osobu alebo rodinu. Pri niektorých prezývkach je ľahko vypátrať pôvod. Sú to napríklad Riedky, Mäkký, Rus, Joško, Lopár, Vojak, Praženica, Ondřík. ale ťažšie je zistiť, za akých okolností a pri akých životných peripetiách vznikli prezývky ako Pinét, Grepštaj, Štalcháč, Havant, Lejbiš a ďalšie. Pri prezývkach ako Juko, Petek sa dá predpokladať, že prapredkovia nevedeli vysloviť „r“ v mene Juro alebo Peter a prezývka bola na svete. Ďalšie ako Knôt, Koruna, Pílus, Kušnier... sú už najmä pre mladých skoro zabudnuté slová, ktoré sa kedysi bežne používali. Pri mnohých ďalších treba ešte pobehať po internete a možno niečo vyskočí. Napríklad ako vyššie spomenutý Grepštaj je aj hrad v Čechách alebo Havant je mesto v USA.

Jeden zaujímavý príklad vzniku je prezývka Cvajna. Vraj, keď vrcholilo vysťahovalectvo, malo sa naraz nalodiť na loď v Hamburgu niekoľko Kubíkovcov z Ľubele. Aby tomu dali úradníci nejaký poriadok, označili jednotlivé osoby Kubík ein, Kubík zwei, Kubík drei a tak ich aj oslovovali, a tak z Kubíka zwei sa stal Cvajna.

No a tu je zoznam abecedne zoradených ľubeľských prezýviek mne a niekoľkým konzultantom známy. Sú v prvej osobe mužského rodu možno s nejakými chybami vo výslovnosti alebo pravopise:

Antúš, Baláž, Banko, Bandúr, Bendo, Biro, Bombík, Bryndziar, Bukso, Bubnovie, Citko, Cúro, Círyl, Cvajna, Čočot, Čúlik, Denár, Dipko, Dulian, Drbcoš, Gejda, Gemzo, Gizeliak, Grepštaj, Fako, Franco, Friško, Fušer, Hačko, Hašák, Havant, Hriadel, Huco, Holéci, Chreňo, Joško, Juko, Jusko, Kešo, Kavina, Kika, Knôt, Kováč, Koruna, Kozár, Krél, Kušnier, Kvičko, Kučko, Kubala, Lejbiš, Lopár. Magera, Maňoš, Mäkký, Múta, Nerád, Ojko, Okál, Oliš, Ondřík, Palúch, Parda, Pastier, Paulovič, Pauko, Petek, Pinét, Pílus, Poncko, Prajšťan, Praženica, Puník, Ridáň, Rapáň, Repa, Riedky, Richal, Rus, Slivek, Smološ, Sovák, Spiško, Stavoz, Sihôtsky, Šanták, Šimo, Šilo, Široň, Šmido, Škropko, Štalcháč, Štetka, Šurka, Šúpič, Vojak, Titinka, Zeleň, Zubko, Žíver.

Pri niektorých priezviskách bolo až toľko persón, že sa používalo pre spresnenie identifikácie aj geografické označenie napríklad Jano z Hradskej, Hana z Riadku, Mara z Kúta, Ondrej z Ľadovne, Arana z Podlánu, Franco z Pastierne, Jožo z Výhonu.

Pri priženatých mužoch s novými priezviskami sa prezývky neužívali, ved' napríklad mená ako Štěch, Staroň, Cebecaver, Pitoniak alebo Forgáč boli v Ľubeľi dlho jedinečné.

Pri ženách, čo sa vydali do Ľubele, sa často používalo prímienie odkiaľ pochádzali, a tak sme mali a máme napríklad Komjaťanku, Svatánku, Polku, Češku, Huťanku, Važťanku.

Prezývky ako také vznikajú stále nové. Skôr už však z detsko-školských hier ako napríklad Pelé, Kini, Čeko, Lego a podobne.

Takže ľudová tvorivosť nepoznala a nepozná hranice. V porovnaní s inými dedinami sú ľubeľské prezývky veľmi nápadité, mierumilovné, láskavé. Ľudia si na ne zvykli, prijali ich a poväčšine sa za ne nehnevali...

Ing. Ján Švec

Ľubel'ské ochotnícke divadlo K. O. Urbana



uvádza
situačnú komédiu



PRACHY!

(Ray Cooney)

PREMIÉRA

25. december 2018
18:00 hod.
KD Ľubela

2€/1€



PREDCHÁDZANIE VZNIKU POŽIAROV

V OBDOBÍ
VYKUROVACEJ
SEZÓNY

Zabráňte požiaru,
ktorý môže spôsobiť komín
zanedbaný čistením a kontrolou !!!

Vyčistený komín = kludnejší spánok...

Ak je na komín pripojený spotrebič s celkovým tepelným výkonom **do 50 kW**

1. spotrebič je na **plyn**, kontrola a čistenie **komína bez vložky** sa vykonáva **raz za 6 mesiacov**
2. spotrebič je na **plyn**, kontrola a čistenie **komína s vložkou** sa vykonáva **raz za 12 mesiacov**
3. spotrebič na **tuhé palivo alebo kvapalné palivo** kontrola a čistenie komína sa vykonáva **raz za 4 mesiace**

NEZABUDNITE !
Čistenie a kontrola komína
je Vaša povinnosť a ak to nezvládnete
samí volajte kominára...



V prípade požiaru volajte číslo 150 alebo 112

Pozývame vás na

Vianočný výstup na Viackov

Kde: stretnutie pred horárňou v L. Kľačanoch o 9:45
Kedy: nedeľa 30. december 2018
Začiatok výstupu: 10:00 od horárne v Lipt. Kľačanoch



ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU ĽUBEĽA

VÁS SRDEČNE POZÝVA NA

4. ŠKOLSKÝ PLES

2. február 2018 19:00 hod.

KULTÚRNY DOM V ĽUBEĽI
VSTUPNÉ: 27,00 €/osoba

Čaká Vás: WELCOME DRINK, PRÍPITOK,
VEČERA, DEZERT, KAPUSTNICA,
PROGRAM, TOMBOLA

V cene je zahrnuté: fľaša vína na pár,
minerálna voda, káva

HUDBA: DJ PROFESOR

Predpredaj vstupeniek: ZŠ s MŠ Ľubela 0911 352 458 skola@zslubela.edu.sk

ĽUBEĽSKÉ NOVINY – informačný občasník pre občanov. XI. ročník. Vydáva: obec Ľubela, Ľubela 346, 032 14. IČO: 00 315 567. Tel.: 044/5593246, email: lubela@lubela.sk, web: www.lubela.sk. Redakčná rada: PhDr. Mgr. Mariana Magerčiaková, PhD. (predsedníčka redakčnej rady), Ing. Erik Gemzický, PhD., Mgr. Jana Mlynarčíková, Mgr. Peter G. Hrbatý, Ing. Stanislav Morong, PhD., Mgr. Erika Miklášová. Vydavateľ nezodpovedá za obsah reklamy a inzercie. Evidenčné číslo v MK SR: EV 5454/16. ISSN: 2453-9791. Vytlačil: REPROservis v náklade 420 výtlačkov. Distribúcia vlastná. Vydanie: december 2018.